

Stavovi i znanje studenata Veleučilišta u Bjelovaru o pobačaju

Zeman, Valentina

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Bjelovar University of Applied Sciences / Veleučilište u Bjelovaru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:144:952676>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-27**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Bjelovar University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVA

**STAVOVI I ZNANJE STUDENATA VELEUČILIŠTA U
BJELOVARU O POBAČAJU**

Završni rad br. 78/SES/2017

Valentina Zeman

Bjelovar, srpanj 2018.

Veleučilište u Bjelovaru
Trg E. Kvaternika 4, Bjelovar

1. DEFINIRANJE TEME ZAVRŠNOG RADA I POVJERENSTVA

Kandidat: **Zeman Valentina**

Datum: 20.12.2017.

Matični broj: 001389

JMBAG: 0314013245

Kolegij: **JAVNO ZDRAVSTVO**

Naslov rada (tema): **Stavovi i znanje studenata Veleučilišta u Bjelovaru o pobačaju**

Područje: **Biomedicina i zdravstvo** Polje: **Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita**

Grana: **Javno zdravstvo**

Mentor: **dr.sc. Zrinka Puharić**

zvanje: **viši predavač**

Članovi Povjerenstva za ocjenjivanje i obranu završnog rada:

1. **Mirna Žulec, dipl.med.techn., predsjednik**
2. **dr.sc. Zrinka Puharić, mentor**
3. **dr.sc. Rudolf Kiralj, član**

2. ZADATAK ZAVRŠNOG RADA BROJ: 78/SES/2017

Studentica će posebno konstruiranom anketom ispitati stavove i znanje studenata o abortusu te usporediti dobivene podatke s obzirom na sociodemografske osobine ispitanika – dob, spol, mjesto stanovanja, vrstu studija te zaključiti ima li statistički značajnih razlika te kako može medicinska sestra/tehničar prvostupnik u svom radu unaprijediti znanje ali i promijeniti stavove studenata i opće populacije.

Zadatak uručen: 20.12.2017.

Mentor: **dr.sc. Zrinka Puharić**

Zahvala

Zahvaljujem svim profesorima i predavačima Stručnog studija sestrinstva na prenesenom znanju, posebno mentorici/ dekanici dr. sc. Zrinki Puharić na stručnoj pomoći i uputama prilikom izrade ovog rada.

Ovaj rad posvećujem svojim roditeljima, sestrama i dečku, te im zahvaljujem na bezuvjetnom povjerenju i neizmornoj podršci koju su mi pružili tijekom studiranja!

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Pobačaj kroz povijest	2
1.2. Spontani prekid trudnoće.....	4
1.2.1. Oblici pobačaja	5
1.2.1.1. Prijeteći pobačaj ili abortus imminens	5
1.2.1.2. Započeti pobačaj ili abortus incipiens	5
1.2.1.3. Pobačaj u toku ili abortus in tractu	5
1.2.1.4. Nepotpuni pobačaj ili abortus incompletus	6
1.2.1.5. Potpuni pobačaj ili abortus completus.....	6
1.2.1.6. Anembrionalna trudnoća ili graviditas anembionalis	6
1.2.1.7. Zadržani pobačaj ili abortus retenus.....	7
1.2.1.8. Nekomplicirani febrilni pobačaj	7
1.2.1.9. Komplicirani ili septični pobačaj	7
1.2.1.10. Cervikalni pobačaj.....	7
1.2.2. Uzroci spontanog pobačaja	7
1.2.2.1. Anomalije zametka.....	7
1.2.2.2. Infekcije i toksični čimbenici	8
1.2.2.3. Trombofilije	8
1.2.2.4. Endokrinopatije	9
1.2.2.5. Anomalije maternice i insuficijencija vrata maternice	9
1.2.2.6. Bolesti majke ili ploda.....	10
1.2.2.7. Imunosni poremećaji	10
1.2.2.8. Muški čimbenici habitualnih pobačaja	10
1.2.3. Liječenje trudnoća sa simptomima spontanog pobačaja.....	10
1.2.4. Obrada nakon habitualnih pobačaja.....	11

1.3. Namjerni ili arteficialni prekid trudnoće	12
1.3.1. Vakuum aspiracija ili sukcijska kiretaža.....	12
1.3.2. Dilatacija i kiretaža	13
1.3.3. Dilatacija i evakuacija.....	14
1.3.4. Kontrakcije maternice	14
1.3.5. Histerotomija	15
1.3.6. Histerektomija	15
1.3.7. Selektivni pobačaj.....	15
1.3.8. Tableta za pobačaj	15
2. CILJ RADA	17
3. METODE	18
3.1. Upitnik	18
3.2. Ispitanici	18
3.3. Anketiranje	18
3.4. Obrada podataka	18
4. REZULTATI.....	19
4.1. Deskriptivna statistika.....	19
4.2. Hi-kvadrat test.....	31
4.3. Logistička regresija	57
5. RASPRAVA	64
6. ZAKLJUČAK	71
7. LITERATURA	73
8. OZNAKE I KRATICE	76
9. SAŽETAK	77
10. SUMMARY	78
11. PRILOZI	79

1.UVOD

U današnje vrijeme sve se više raspravlja o pobačaju. Na svakih 100 oplođenih jajnih stanica u čovjeka rađa se od 10 do 25 djece (1). Većina trudnoća se izgubi spontanim pobačajem. Procjenjuje se da 10-20% žena izgubi trudnoću spontanim pobačajem (1). Do nedavno spontani pobačaj se smatrao neželjeni prekid trudnoće do 28. tjedna trudnoće, ali vremenom medicina je napredovala kao i porodničarska i neonatološka skrb te nije rijetko da novorođenčad ispod 28. tjedna i mase ispod 1000 grama preživi pobačaj (2). Stoga danas u spontane pobačaje ubrajamo trudnoće završene prije 24. ili čak i 22. tjedna trudnoće i kod kojih je plod lakši od 500 grama (2). Ako se uzastopno izgube dvije ili više trudnoća tada govorimo o habitualnom pobačaju (1). Do spontanog pobačaja može doći iz više razloga. Neki od njih su: anomalije zametka, imunosni poremećaji, anomalije maternice, endokrinopatije, trombofilije, okolišni čimbenici (2). Za oko 40-50% nije moguće utvrditi uzrok pobačaja (2). Isto tako moguće je i namjerno prekinuti trudnoću te je to onda namjerni ili arteficialni abortus. Veliki broj ljudi vodi raspravu da li treba dopustiti namjerni prekid trudnoće. Također ima i onih ljudi koji nisu niti da se dopusti namjerni prekid trudnoće, ali nisu niti protiv toga (3). U ponekim zemljama je pobačaj pravno zabranjen, a u nekim zemljama je moguć na zahtjev. Dvije trećine žena živi u zemljama u kojima je moguć pobačaj dok jedna trećina žena živi u zemljama u kojima je strogo zabranjen (4).

1.1. Pobačaj kroz povijest

Pobačaj je stara metoda koja se već spominje u antičko doba (3). Pravni stavovi o pobačaju su se razlikovali kroz povijest (3). Već u pretpovijesno doba su žene u trudnoći bile izložene raznim opasnostima u trudnoći (elementarne nepogode, divlje životinje) te je spontani pobačaj bio česta pojava. Krivnju za spontani pobačaj su često pripisivali višim silama (5). U starih Egipćana je pobačaj bio strogo zabranjen. U medicinskim papirusima su se nalazile upute kako spriječiti spontani pobačaj. Ta sredstva za sprječavanje pobačaja su uglavnom bila magična (5). Kako su postojale metode za sprječavanje pobačaja, tako je na medicinskim papirusima zabilježen i opis nekoliko mješavina trava koje su se stavljale u vaginu za izazivanje pobačaja (6). Stari Indijci su pobačaj svodili na djelovanje demonskih sila te su za sprječavanje pobačaja koristili molitve i ljekovito bilje (5).

Soran iz Efeza je bio grčki liječnik iz 2. stoljeća koji se specijalizirao za ono što bi danas bila ginekologija (6). Prepisivao je recepte protiv plodnosti. Podijelio je stvari na one što se daju kao supozitorij u vaginu i one koje se uzimaju oralno. Uključivao je biljke kao što su komorač, šeboj, rutvica, divlja mrkva i mirta koje su se u današnje vrijeme nakon raznih ispitivanja pokazale da imaju kontracepcijska ili svojstva koja izazivaju pobačaj (6). Naveo je znakove prijetećeg pobačaja kao što su: smanjenje prsa, slabost, bolovi u zdjelici i preponama, glavobolje i vaginalno krvarenje (5).

O pobačaju je pisao i Hipokrat. Pobačaj svodi samo na prirodne uzroke kao što su klimatske prilike, strah, padovi, naglo mršavljenje, slabost zbog gubitka krvi (5). Hipokratova zakletva pokazuje da je u načelu bio protiv namjernog prekida trudnoće (6).

Većinom se kod svih spominje uzimanje trava, umetanje predmeta kroz vaginu u maternicu, umetanje nadražujućih stvari u vaginu, vanjsko ozljeđivanje masiranjem ili udaranjem ili silovito tjelesno naprezanje također i magija za namjerni prekid trudnoće (6). Većina tih postupaka je bila opasna za ženu. Postupak pobačaja je provodila babica ili često i sama žena (6).

Kršćanski autori su pak bili iznimka. Oni su se jasno izjasnili protiv kontracepcije i protiv namjernog prekida trudnoće (6). Sva ta uvjerenja kršćanskih autora su se temeljila na Aristotelu koji je smatrao da razumna duša ulazi u tijelo muškog fetusa sa 40 dana nakon začeća, a u tijelo ženskog fetusa sa 80 dana (6). Toma Akvinski je pak imao drugačiju teoriju u kojoj je smatrao da razumna duša ulazi u fetus onda kada majka počinje osjećati djetetove pokrete (6).

Papa Pio IX. je 1869. godine uklonio razliku između ranog, neodrživog fetusa i kasnijeg održivog objasnivši da je pobačaj bilo kada nakon začeća te je to proglasio ubojstvom (6).

Englesko običajno pravo smatralo je pobačaj zakonitim sve dok majka ne osjeti pokrete djeteta, ali je 1803. je prihvaćen zakon u kojemu je pobačaj trovanjem proglašen nezakonitim (6). U Sjedinjenim Američkim Državama pobačaj je bio dopušten bez ikakvih problema jer su naseljenici prihvatili britansku tradiciju običajnog prava (3). Prva pravna ograničavanja u SAD-u uvedena su između 1820. i 1841. godine (3). Ovi zakoni su prvenstveno doneseni zbog liječnika koji su smatrali da su babice sumnjive osobe koje bi se trebale ukloniti jer ugrožavaju ženske živote (6). Zakoni u SAD-u se kroz povijest mijenjali, ali od 1992. pa do danas namjerni pobačaj se dozvoljava do 3. mjeseca trudnoće. Nakon toga o pobačaju određuju zakoni pojedine države (4).

Možemo usporediti i jednu mnogoljudnu zemlju kao što je Kina koja je do 10. svibnja 2015. godine imala politiku jednog djeteta. Bračni parovi koji su živjeli u gradu su mogli imati jedno dijete dok bračni parovi koji su živjeli na selu mogli imati jedno ili dvoje djece ako je prvo dijete djevojčica ili ako su roditelji bili jedinci (7). Oni koji su prekršili ovaj zakon dobivali su novčane kazne te su mogli izgubiti posao, pristup liječenju ili obrazovanju. Oni koji su prekršili zakon, a bili su u tome uhvaćeni određen im je pobačaj. Kinesko ministarstvo zdravlja je objavilo da je od 1971. izvedeno 336 milijuna pobačaja (7).

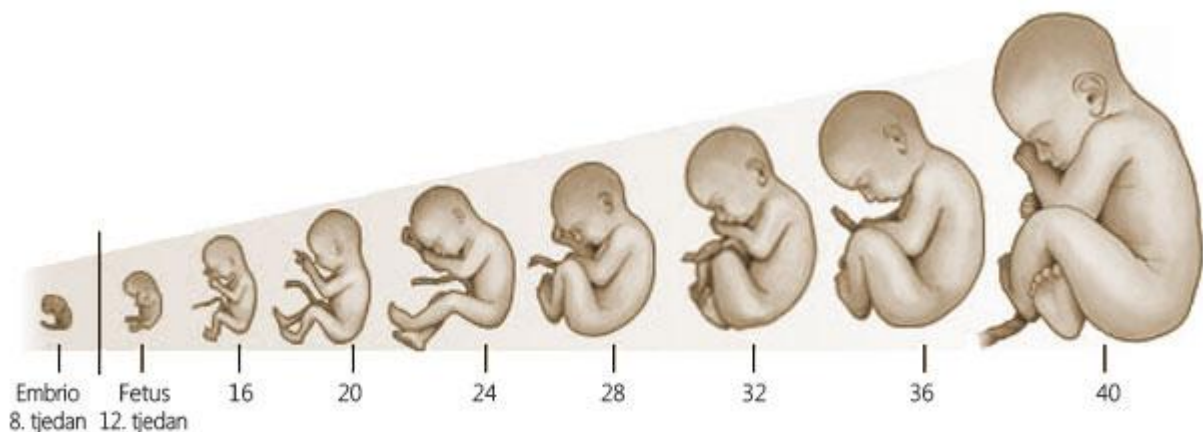
U Indiji je pobačaj legalan, ali nije dozvoljen za selektivni pobačaj. U Indiji je situacija takva da roditelji sve više i više ne žele žensko dijete te se žene odlučuju na pobačaj (8). Pobačaj radi spola djeteta nije dozvoljen. Statistike kažu da u Indiji svakih 12 sekundi jedan ženski fetus bude abortiran što znači da dnevno nestane 7000 djevojčica na tom području (8). Situacija je drugačija u nekim zemljama kao što je Irska. Od 1983. godine pobačaj u Irskoj je zabranjen čak i ako je utvrđeno da fetus ima malformacije, da je plod silovanja ili incesta (9). Žene su bile prisiljene na nelegalne pobačaje te odlazak u Veliku Britaniju gdje su mogle na legalan način izvršiti pobačaj (9). Zbog ovakvog zakona u Irskoj je došlo do referenduma prošlog mjeseca u kojemu se 66,4% stanovnika izjasnilo da želi legalizaciju pobačaja (9). U Velikoj Britaniji je pobačaj dozvoljen do 24. tjedna, ali nema vremenskog ograničenja ako je ugrožen život žene (10). U Africi je pobačaj dozvoljen u svim zemljama kada je majčin život u opasnosti, a samo 20 država u Africi dozvoljava pobačaj u slučaju silovanja ili incesta (10). Turska je jedna od najliberalniji zemalja u Aziji što se tiče pobačaja, ali dozvoljava pobačaj jedino do 10. tjedna trudnoće (10). Čile i Dominikanska Republika uopće ne podržavaju pobačaj te imaju potpunu zabranu pobačaja (10). Zemlje koje se nalaze u Srednjoj Americi Nikaragva i El Salvador također imaju potpunu zabranu pobačaja (10). Sve zemlje Oceanije dozvoljavaju pobačaj u slučaju životne ugroženosti, Australija, Novi Zeland, Fidži i Cook otočje dozvoljavaju pobačaj i u slučaju silovanja i incesta (10). Samo Australija odobrava pobačaj na zahtjev (10). Malta kao jedina zemlja u Europi ima

potpunu zabranu pobačaja (10).

U Republici Hrvatskoj prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece, čl.15 st. 2., žena legalno može izvršiti prekid trudnoće bez ikakve komisije do 10. tjedna trudnoće. Prekid trudnoće se može obaviti samo u za to ovlaštenim ustanovama (3). Nakon 10. tjedna na zahtjev žene komisija odlučuje o dopustivosti pobačaja. Dopušta se pobačaj ukoliko se na temelju medicinskih indikacija može očekivati da će se dijete roditi sa teškim prirođenim tjelesnim ili duševnim defektom, ako je do začeća došlo zbog silovanja, obljubom nad nemoćnom osobom, obljubom zloupotrebom položaja, ako je došlo do incesta (3).

1.2. Spontani prekid trudnoće

Spontani pobačaj je neželjeni gubitak trudnoće, odnosno ploda koji je manji od 500 grama i to prije 22 tjedna trudnoće (11). Na slici 1.1. možemo vidjeti prikaz fetusa tijekom različitih tjedana trudnoće. Ako je žena starije životne dobi i imala je već nekoliko spontanih pobačaja tada ona ima rizik od ponovnog spontanog pobačaja (11). Ako se uzastopno izgubi nekoliko trudnoća tada se radi o habitualnim pobačajima (2). Simptomi pobačaja su krvarenje iz rodnice, istjecanje plodove vode, izlaženje dijelova ploda ili posteljice, bolovi u donjem dijelu trbuha (2). Svako krvarenje u trudnoći je patološki znak, a može se javiti zbog različitih razloga kao što su lokalna upala, trauma, rak, izvanmaternična trudnoća, varikoziteta (2). Dijagnoza spontanog pobačaja se postavlja ginekološkim pregledom koji se radi uz transvaginalni ili transbdominalni ultrazvučni pregled (2). Također se određuju vrijednosti korionskog gonadotropina (hCG) ili njegove β - podjedinice (β -hCG) u krvi trudnice (2).

SI

Slika 1.1. Fetus u različitim tjednima trudnoće (12)

Tuga i depresija su prirodne reakcije na pobačaj dugo očekivane i željene trudnoće. Bolnice takve situacije često tretiraju kao rutinske situacije stoga to iskustvo za žene može biti vrlo neugodno. Žene to često teško prihvaćaju. Ponekad im je teško objasniti da su spontani pobačaji vrlo česta i prirodna reakcija tijela na fetus koji je vrlo vjerojatno u ranoj fazi razvio neke poremećaje ili oštećenja te se nikako ne bi mogao razviti u zdravo novorođenče. Žene treba utješiti i objasniti im da nisu one krive za tu situaciju (13).

1.2.1. Oblici pobačaja

Postoje različiti oblici pobačaja koji se razlikuju po simptomima, trajanju te o tome u kojem se razdoblju trudnoće mogu javiti. Također različiti su i ishodi i mogućnosti sprječavanja pobačaja.

1.2.1.1. Prijeteći pobačaj ili *abortus imminens*

Kod ovog oblika pobačaja se javlja samo krvarenje koje je različite jačine, ali obično je to krvarenje oskudno (2). Ginekološkim pregledom se pronalazi sukrvica u rodnici, a bimanualnim pregledom povećanu i smekšanu maternicu čiji je vrat zatvoren (2). Ako je plod živ takvu trudnoću je moguće zadržati. Ultrazvučnim pregledom se tada vidi normalno formirana gestacijska vreća. Serumske vrijednosti hCG-a su normalne (14). Kada se trudnoća ne razvija normalno tada ćemo pronaći nepravilnu gestacijsku vreću sa mrtvim plodom ili ploda uopće nema, a vrijednosti hCG-a su niže od očekivane za dob trudnoće (2).

1.2.1.2. Započeti pobačaj ili *abortus incipiens*

Javlja se krvarenje i bolovi koji su poprilično jaki. Bimanualnom palpacijom otkriva se skraćanje i otvaranje vrata maternice (2). Kada dođe do ovakvog oblika pobačaja trudnoću je također moguće zadržati (14).

1.2.1.3. Pobačaj u toku ili *abortus in tractu*

Otvoren je vrat maternice. Javljaju se krvarenje i snažni bolovi, a plod i njegovi dijelovi se mogu napipati u cervikalnom kanalu (2). Ultrazvučnom pretragom možemo u maternici vidjeti dijelove ploda i posteljice. Vrijednosti hCG-a su niže od očekivanih za dob trudnoće (14).

1.2.1.4. Nepotpuni pobačaj ili *abortus incompletus*

Javljaju se krvarenje i bolovi. Trudnice najčešće primijete ispadanje tkiva i pojavu ugrušaka iz rodnice zbog čega se i jave u bolnicu (2). Palpacijom otkrivamo otvoreno ušće vrata maternice, a u materništu možemo napipati zaostale dijelove ploda ili posteljice (13). Vrijednosti hCG-a su niže nego što bi trebale biti za dob trudnoće (14).

1.2.1.5. Potpuni pobačaj ili *abortus completus*

Javljaju se bolovi i krvarenje nakon čega se klinička slika smiruje. Palpacijom pronalazimo maternicu veličine kao i prije trudnoće, a unutarnje ušće vrata maternice je zatvoreno (2). U materništu nema dijelova ploda ili posteljice već samo ostatak decidualnog odjeka (13). Vrijednosti hCG-a su niske (14).

1.2.1.6. Anembrionalna trudnoća ili *gravidas anembionalis*

Nastaje kad odumre embrioblast. Umnožavanje trofoblasta traje još neko vrijeme (2). Rast maternice je sporiji nego očekivano za tu dob trudnoće. Također izostaje i porast hCG-a (13). Ultrazvučnim pregledom otkriva se gestacijska vreća u kojoj nema zametka. Na slici 1.2. možemo vidjeti ultrazvučnu snimku anembrionalne trudnoće. Uzrok anembrionalnoj trudnoći su najčešće infekcije, kromosomske anomalije zametka i intoksikacije u ranijem dijelu trudnoće (14).

Slika 1.2. Ultrazvučna snimka anembrionalne trudnoće (15)

1.2.1.7. Zadržani pobačaj ili *abortus retenus*

U rijetkim slučajevima do spontanog pobačaja ne dolazi nakon smrti, već odumrli plod i trofoblast ostaju u materništu (2). Maternica ne raste sukladno dobi trudnoće. Ultrazvukom se otkrije da nema srčane akcije ploda (14).

1.2.1.8. Nekomplicirani febrilni pobačaj

To je spontani pobačaj bez komplikacija. Ako se i razvije blaga infekcija ili upala endometrija, ali se proces ne širi na ostale spolne organe (2). Temperatura raste do 38°C. Liječi se antibiotikom (14).

1.2.1.9. Komplicirani ili septični pobačaj

Upala iz endometrija se proširi na adneксе, parametrij i peritoneum male zdjelice (2). Temperature su tipične, septične uz jake bolove, opće loše stanje, laboratorijske znakove teške infektivne bolesti (leukocitoza sa skretanjem ulijevo, visoke vrijednosti reaktivnog C-reaktivnog proteina (2). Liječenje se najčešće provodi kombiniranjem antibiotika. Najopasnija komplikacija do koje može doći je endotoksični šok (14).

1.2.1.10. Cervikalni pobačaj

Cervikalni pobačaj je stanje kada se dijelovi zametka nalaze u donjem dijelu maternice ili u kanalu vrata maternice, ali ne mogu biti izbačeni jer je ušće vrata maternice zatvoreno (2). Čim se otvori ušće vrata maternice trudnoća se spontano lako evakuira. Dijagnoza se postavlja inspekcijom vrata maternice. Bimanualnom palpacijom otkrivamo da je maternica manja od očekivane za dob trudnoće, a vrat maternice je širok i kuglast (2).

1.2.2. Uzroci spontanog pobačaja

Razlozi zbog kojega dođe do spontanog pobačaja su različiti. Neki od njih su: anomalije zametka, infekcije i toksični čimbenici, trombofilije, endokrinopatije, anomalije maternice, imunski poremećaji, muški čimbenici, bolesti majke ili ploda, insuficijencija materničnog vrata (11).

1.2.2.1. Anomalije zametka

U anomalije zametka ubrajamo kromosomopatije, genopatije, oštećenja otrovima, toksinima, kemijskim i fizikalnim agensima (2). Autosomne trisomije, poliploidije i nedostatak

jednog X kromosoma najčešće su kromosomopatije koje se otkrivaju u parova sa habitualnim pobačajima (1). U 3 - 8 % parova sa habitualnim pobačajem pri kariotipizaciji roditeljskog genoma nalazi se nebalansirana translokacija, prstenasti kromosom, inverzije ili mozaicizam spolnih kromosoma (1). Kariotipizacija ne otkriva anomalije pojedinih gena ili pogreške mejoze pa su stoga za to potrebne fluorescentne *in situ* hibridizacije (FISH) i *polymerase chain reaction* tehnike (PCR) (2). Kromosomske anomalije najčešće se primijete radi nepravilne diferencijacije blastociste. Trofoblast se u samom početku razvija normalno, ali izostaje razvijanje embrioblasta (2). Signali ranog zametka nužni su za nastavak normalne implantacije i placentacije stoga spontano ukidanje ovakve trudnoće nastupa prije ili kasnije (2). Kako bismo rano prepoznali i uklonili ovakvu trudnoću koristimo se ultrazvučnom dijagnostikom (2). Vaginalni pregled ultrazvukom omogućava jednostavno prepoznavanje gestacijskog mjehura u kojem nedostaje zametak. Vrijednosti β -hCG-a su normalne ili neznatno snižene (2).

1.2.2.2. Infekcije i toksični čimbenici

Infekcije bakterijama i virusima također mogu biti uzročnici spontanog pobačaja. Neki od uzročnika su *Ureaplasma urealyticum*, *Mycoplasma hominis*, *Chlamydia trachomatis*, *Listeria monocytogenes* i neki virusi kao što su virus herpesa simpleksa i citomegalovirusi (16). Kod žena koje su imale habitualne pobačaje potrebno je uzeti cervikalni obrisak. Bakterijska vaginoza je čimbenik je rizika za spontani pobačaj ili prijevremeni porođaj (16). Također postoji i povezanost onečišćenja okoliša i spontanog pobačaja. Izvođenje invazivnih dijagnostičkih zahvata u svrhu prenatalne dijagnostike (biopsija *chorion frondosum*, placentocenteza, amniocenteza) mogu prouzročiti spontani pobačaj (1). Poznati su i nepovoljni utjecaji citostatika, anestezika, radijacije, olova, alkohola, nikotina, formaldehida na pojavu spontanog i habitualnog pobačaja (11).

1.2.2.3. Trombofilije

Trombofilija je poremećaj homeostaze koji dovodi do povećane sklonosti zgrušavanju krvi (11). Trombofilija u trudnoći može biti uzrokom mnogih patoloških stanja. Tromboza interviloznoga prostora i spiralnih arterija smanjuje opskrbu majčine strane posteljice krvlju te tako može usporiti proces transformacije spiralnih arterija u uteroplacentarne krvne žile (11). Uloga posteljice je da osigura optimalne uvjete za razvoj fetusa i zbog toga je važan normalan razvoj posteljice. Posteljica sadržava krvožilni kompleks koji je potpuno fetalan i nastavlja se na krvne žile fetusa. Fetoplacentarne krvne žile se nalaže u korionskim resicama, a njih oplahuje majčina krv. Ta neposredna blizina omogućava izmjenu plinova i otopljenih tvari između majke

i fetusa tj. majčine i fetalne cirkulacije (11). Aktivacija koagulacije, odlaganje fibrina, disfunkcija endotelne stanice odnosno uteroplacentarna tromboza rezultirat će lošim ishodom trudnoće. Kod trudnica sa trombofilijom koje imaju povećanu sklonost trombozi doći će do slabljenja invazije trofoblasta u spiralne arterije i na taj način onemogućiti će fiziološku promjenu spiralnih arterija (11).

1.2.2.4. Endokrinopatije

U endokrinopatije koje mogu biti uzrok spontanog pobačaja ubrajaju se šećerna bolest, bolesti štitnjače, manjkavost žutog tijela (1). Šećerna bolest koja je nepravilno liječena ili nedostavno regulirana uvijek je bila povezana sa otežanim zanošenjem i gubitkom trudnoća. Uzroci gubitka trudnoće u žena sa gestacijskim dijabetesom su hiperglikemija, nepravilna implantacija i razvoj posteljice, imunosni poremećaj i vaskularne bolesti u majke (17). Također žene sa nepravilno reguliranim dijabetesom češće rađaju djecu sa malformacijama. Također problem sa spontanim pobačajima i rađanjem djece sa malformacijama imaju i žene sa neliječenim pojačanim ili nedostatnim lučenjem štitnjače (1). Učestalost spontanog pobačaja je visoka i za žene sa sindromom policističnih jajnika. Pobačajima su sklone i žene sa hiperprolaktinemijom (11). Postoje još sumnje da li postoji manjkavost žutog tijela kao izolirani uzrok gubitka trudnoće. Vjerojatnije je da je za gubitak trudnoće uz insuficijenciju žutog tijela odgovorna nepravilna folikulogeneza i stoga manje vrijedna oocita i posljedično manje vrijedan plod (1).

1.2.2.5. Anomalije maternice i insuficijencija vrata maternice

U kongenitalne anomalije uterusa koje su najčešći uzrok spontanog pobačaja ubrajaju se insuficijencija cerviksa, intrauterine sinehije, submukozni miomi (11). Anomalije nepovoljno uzrokuju na razvoj trudnoće jer remete vaskularizaciju interviloznoga prostora ili je reduciran prostor raspoloživ za razvoj trudnoće (1). Dijagnoza anomalije uterusa postavlja se ultrazvučnim pregledom koristeći se 3D UZV-om ili kontrastnom metodom, magnetskom rezonancijom, histerosalpingografijom ili histeroskopski (11). Stečene malformacije kao što su intrauterine sinehije i miomi mogu otežati zanošenje i iznošenje ploda. Najčešći uzrok stvaranja uterinih sinehija i slijepljenja materništa je energična kiretaža tijekom prvih nekoliko tjedana nakon porođaja (1).

Zbog insuficijencije materničnog vrata gube se najčešće trudnoće starije od 14 tjedana. Poremećaj nije još dijagnostički ni terapijski objašnjen. Sve je više dokaza da uspostava integriteta unutrašnjeg ušća materničnog vrata može spriječiti prolaps ovoja, ascendentnu

infekciju i prekinuti maternične kontrakcije. Pretraga materničnog vrata ultrazvukom može olakšati i standardizirati postavljanje dijagnoze (2).

1.2.2.6. Bolesti majke ili ploda

Ovdje se misli na kronične bolesti koje su povezane sa insuficijencijom pojedinih organa kao što su bubrezi, srce, jetra, zatim koagulopatijom, kolagenoze, kroničnim sustavnim ili lokalnim infekcijama u majke koje se prenose na deciduu, ovoje, plod, maternicu ili uzrokuju maternične kontrakcije kod febriliteta (2).

1.2.2.7. Imunosni poremećaji

Imunosni poremećaji prepoznavanja i tolerancije antigena stranog fetalnog tkiva su povezani sa habitualnim pobačajima (18). Na imunosne uzročnike spontanih pobačaja otpada više od 80% nerazriješenih uzroka habitualnih pobačaja (19). Znatno je viša razina HLA nađena u žena sa habitualnim pobačajem u odnosu na žene koje su iznijele trudnoću do kraja. Razina blokirajućih protutijela je niža u žena sa habitualnim pobačajem (19).

1.2.2.8. Muški čimbenici habitualnih pobačaja

Istraživanjima je dokazano da je znatno povećanje spontanih pobačaja kod spermija sa DNA oštećenjem u odnosu na one bez oštećenja. Kromosomska abnormalnost pronađena je u 15,2% muškaraca sa azoospermijom i u 2,3% normospermičnih muškaraca. Uzorci spermija parova koji su imali habitualne pobačaje imaju povećanu DNA fragmentaciju (11).

1.2.3. Liječenje trudnoća sa simptomima spontanog pobačaja

Načini liječenja trudnoća su različiti i oni ovise o uzroku zbog kojeg je došlo do odumiranja trudnoće. Ultrazvučnom dijagnostikom je moguće ranije i sigurnije postavljanje dijagnoze i prognoze trudnoće (20). A je spontani pobačaj započet, a plod je još uvijek živ tada je još uvijek moguće održati trudnoću, ali ako je plod mrtav svaki pokušaj liječenja je besmislen (20). Međutim postoji iznimka kada žena ima neredovite menstrualne cikluse, nepodudaranje ultrazvučnog nalaza i amenoreje koji ne moraju uvijek ukazivati na odumrlu trudnoću ili prazno jajašce. U takvom slučaju se preporuča ponoviti ultrazvučni pregled nakon sedam dana. Ako je trudnoća kraća tada rast ploda mora biti vidljiv. Ukoliko rast nije vidljiv i dalje nema srčane akcije ploda trudnoća se ne razvija normalno i treba ju prekinuti (20).

Metode dovršenja spontanog pobačaja ovise o trajanju trudnoće, kliničkom nalazu i

uznapredovalosti kliničke slike. Metode mogu biti kirurške i medikamentozne (2). U trudnoća koje završe spontanom pobačajem do 12. tjedna trudnoće liječenje se sastoji od proširenja vrata maternice Hegarovim štapićima koje se naziva dilatacija, zatim odstranjenju odumrlog ploda i posteljice kliještima (evakuacija), a zatim provjeri kiretom da li je maternište prazno (2). Ako se radi o anembrionalnoj trudnoći ili zadržanom pobačaju do 12. tjedna tada zahvat započinje dilatacijom. Kada je pobačaj u tijeku onda je vrat maternice prohodan i dilatacija obično nije potrebna (2). Ostatak tkiva se lako odstranjuje kliještima, a šupljina materništa se provjeri kiretom. Kod potpunog pobačaja do 12. tjedna kiretaža nije potrebna, ali moramo nadzirati stanje bolesnice dok nismo u potpunosti sigurni da nije ostalo ništa u materništu (2). To se može kontrolirati serijskim ultrazvučnim pretragama vaginalnom sondom ili serijskim praćenjem smanjivanja vrijednosti hCG-a. U potpunog ili nepotpunog spontanog pobačaja nakon 12. tjedana trudnoće obavezno je instrumentima ili kiretažom provjeriti da li je maternište prazno (2). U trudnoća starijih od 20. tjedana trudnoće provjeru da li je maternište prazno provjeravamo rukom (manualna ili ručna eksploracija materništa) (2). Ovaj zahvat se uvijek obavlja u anesteziji.

Dovršenje započetog pobačaja ili pobačaja u toku najčešće nakon 12. tjedana trudnoće olakšavamo davanjem uterotonika. Neki od njih su sintocinon ili nekih od pripravaka ergot alkaloida (2). Odumrla trudnoća nakon 12. tjedna trudnoće ne smije se kirurški otkloniti. Najprije trebamo pokušati smekšati i promijeniti položaj vrata maternice. To postizemo pripravcima prostanglandina E koji služi za sazrijevanje maternice (2). Nakon toga potičemo trudove pripravcima prostanglandima F ili oksitocinom ili ih kombiniramo zajedno. Materijal se obavezno šalje na patohistološku obradu (2).

1.2.4. Obrada nakon habitualnih pobačaja

U mlađih osoba preporučuje se prekonceptijska obrada i obrada nakon prvog tromesječja nakon dva spontana pobačaja. U žena starijih od 35 godina i nakon samo jednog spontanog pobačaja (20). Obrada uključuje: anamnezu i detaljan klinički pregled, ginekološki pregled, određivanje kariograma oba partnera, određivanje lupus antikoagulansa i ostalih antikadiolipinskih protutijela, bakteriološke pretrage rodnice i vrata maternice, određivanje vrijednosti bakra u serumu, određivanje intramiometrijskog protoka krvi, protoka krvi u jajnicima, protoka krvi arterija maternice, testove hormona štitnjače, OGTT, dijagnostiku kliničkih i laboratorijskih znakova manjkavosti žutog tijela, isključivanje policističnih jajnika (2). Vjerojatnost za iduću trudnoću nakon habitualnog pobačaja u parova koji imaju uredni

kariogram, normalnog LH, negativnih antifosfolidnih protutijela ovisi o broju prethodno izgubljenih trudnoća, dobi žene i o antenatalnoj skrbi (2). Ishod je dvostruko povoljniji u žena mlađih od 30 godina, one koje nisu imale više od tri izgubljene trudnoće, one koje su uključene u specijaliziranu skrb institucija od onih koje su starije životne dobi, koje su imale više od tri izgubljene trudnoće i koje nemaju potrebnu antenatalnu skrb (2). 40-50 % će normalno zanijeti sljedeću trudnoću. Dokazano je da psihološki čimbenici nemaju gotovo nikakvo značenje u nastanku habitualnih pobačaja (2).

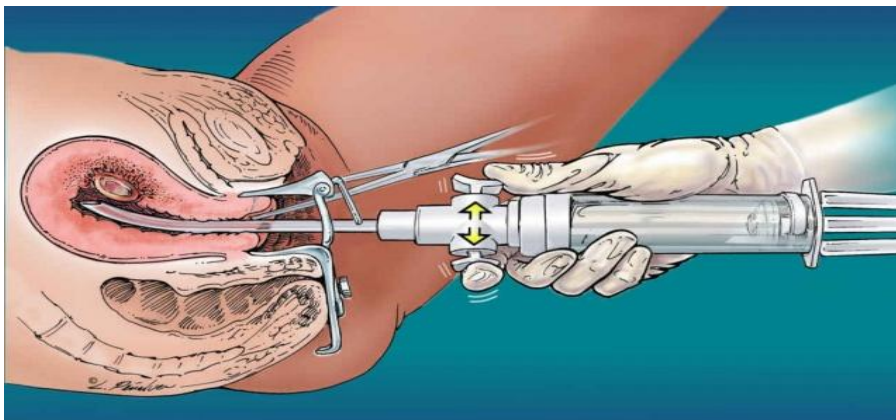
1.3. Namjerni ili arteficialni prekid trudnoće

Razlozi zbog kojih se žene odluče na namjerni prekid trudnoće su individualni i ovise od situacije do situacije. Žene se na ovu odluku odlučuju nakon dosta razmišljanja uz tjeskobu i ambivalenciju. Najčešći razlozi zbog kojih se žene odluče na pobačaj su nespremnost za majčinstvo, loša financijska situacija, partner zahtjeva abortus, ne žele više djece ili je žena bila žrtvom silovanja ili incesta. Isto tako žene se odlučuju na pobačaj ukoliko se prenatalnim testiranjem otkriju stanja kao što je Downov sindrom ili teška nasljedna bolest (3). Žene različito reagiraju na pobačaj. Neke osjete olakšanje nakon pobačaja, dok su neke tjeskobne i zapadnu u stanje depresije (3). Psihološke reakcije žene na pobačaj uvelike ovise o socijalnim uvjetima u kojima se odvija pobačaj te o emocionalnoj potpori koju žena dobiva od sebi bliskih osoba. Ženi kojoj se nameće da je kriva te da je trudnoća važnija od nje same ima veću vjerojatnost da će proživjeti teško razdoblje tijekom prilagodbe na pobačaj (3). Neugodno iskustvo pobačaja koje uključuje osuđujuće osoblje klinike ili bolnice, socijalno i vjersko neodobravanje od strane obitelji i bliskih prijatelja također može imati utjecaja na emocionalno stanje žene (3). Postoji više različitih postupaka za izvođenje pobačaja. Metoda koja će se koristiti ovisi o duljini trudnoće. Pobačaji su jednostavniji i sigurniji što se ranije obave (3).

1.3.1. Vakuurni aspiracija ili sukcijska kiretaža

Vakuurni aspiracija ili sukcijska kiretaža je najčešća metoda pobačaja u prvom tromesečju. Izvodi se ambulantno pod lokalnom anestezijom. Postupak se sastoji od dilatacije otvora grlića maternice metalnim sondama ili prutićima sasušene sterilizirane morske trave koji se umeću u kanal grlića maternice jedan dan prije pobačaja (3). Prutići skupljaju vlagu, zadebljaju i time postupno dilatiraju vrat grlića maternice. Kroz dilatirani se kanal grlića maternice u šupljinu maternice umeće plastična cjevčica koja se naziva kanila. Cjevčica je povezana s pumpom koji se naziva vakuum aspirator. Nježnim usisavanjem pumpom sadržaj

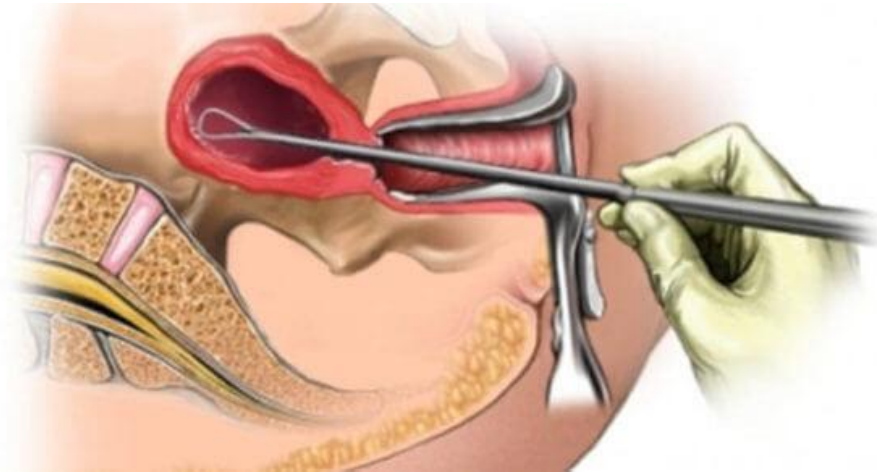
maternice se brzo i lako uklanja. Na slici 1.3. možemo vidjeti kako izgleda postupak vakuum aspiracije. Traje od 10-15 minuta i najčešće nije potrebno ostrugati maternicu tj. kiretirati je (3). Žena ostaje u prostoriji za oporavak oko sat vremena. Za to vrijeme se prate njezin krvni tlak i puls zbog mogućeg krvarenja ili reakcije na lokalni anestetik (3). Ženi se savjetuje da miruje do drugog dana nakon čega se može vratiti svojim svakodnevnim aktivnostima. Ispiranje rodnice i spolne odnose treba izbjegavati naredna dva tjedna. Normalne mjesečnice se pojave nakon četiri ili šest tjedana nakon pobačaja (3). Pobačaji ovom tehnikom u prvom tromesječju su vrlo sigurni. Nemaju štetnih posljedica na plodnost, kasnije trudnoće te nema razvoja rizika za pojavu kasnijih ektopičnih trudnoća (3).

Slika 1.3. Vakuum aspiracija ili sukcijska kiretaža (21)

1.3.2. Dilatacija i kiretaža

Ova metoda se povremeno koristi u prvom tromesječju. Potrebna je opća anestezija. Metoda nosi veći rizik od gubitka krvi. Ovaj postupak se koristi i kod dijagnostike nenormalnog krvarenja iz maternice, kod uklanjanja polipa maternice. Oštrim metalnim instrumentom (kireta) struže se sluznica maternice a zatim se sadržaj posiše (3). Na slici 1.4. možemo vidjeti postupak kiretaže.

Slika 1.4. Kiretaža (22)

1.3.3. Dilatacija i evakuacija

Tehnika vakuum aspiracije i dilatacije i kiretaže kombiniraju se u metodi koja se naziva dilatacija i evakuacija. Koristi se kod pobačaja krajem prvom i početkom drugog tromesječja. Ova metoda zahtjeva dilataciju grlića maternice u većem stupnju jer se u maternicu moraju unijeti veći instrumenti (3). Za dilataciju se koriste prutići laminarije ili metalni dilatatori. Nakon dilatacije koristi se tupa kireta, forceps i usisavanje koje se koristi za uklanjanje materničnog sadržaja. Katkad se koristi i oksitocin koji potpomaže kontrakcije maternice nakon dilatacije i evakuacije. Koristi se i kako bi smanjio krvarenje (3). Postupak traje od 15-30 minuta. Dilatacija i evakuacija je kirurški zahtjevniji postupak te nosi veći rizik od komplikacija kao što su krvarenje i perforacija maternice (3).

1.3.4. Kontrakcije maternice

Nakon 15-tog tjedna trudnoće pobačaji se najčešće izvode kontrakcijom maternice. Fetus i posteljica izbacuju se na način koji oponaša prirodne trudove i porođaj. Takvi se pobačaji nazivaju inducirani pobačaji (3). Smatraju se kemijskim izazvanim pobačajima te su opasniji od prethodno navedenih pobačaja. Danas se najčešće koriste hormoni prostaglandini. Iniciraju se u maternicu direktno kroz trbuh ili se daju kroz grlić maternice u prostor između amnijske vreće i sluznice maternice (3). Mogu se primijeniti i u obliku vaginaleta. Nuspojave prostaglandina su povraćanje, glavobolja, proljev. Žene imaju povećan rizik od krvarenja, povišen rizik od konvulzija, rizik od laceracije grlića maternice te povećan rizik od nepotpunog pobačaja (3).

1.3.5. Histerotomija

Rijetko se koristi kao metoda pobačaja. To je metoda zasijecanja u maternicu. Nosi veliki rizik za zdravlje majke i mogućnost porođaja živog fetusa. Postupak je jednak carskom rezu kada se izvodi u uznapredovanoj trudnoći (3).

1.3.6. Histerektomija

Histerektomija ili kirurško odstranjenje maternice. Moguće je do dvadeset i četvrtog tjedna trudnoće a da se prije toga ne ukloni njezin sadržaj. Ovo je vrlo rijetko korištena metoda. Obično se koristi kod žena sa velikim tumorima maternice (miomima) jer oni mogu otežati druge vrste pobačaja u drugom tromesječju (3). Koristi se i kod žena kojima je potrebna histerektomija iz drugih zdravstvenih razloga. Ovaj postupak ne samo da prekida trudnoću nego i onemogućava da žena više ikada bude trudna (3).

1.3.7. Selektivni pobačaj

Cilj ove metode nije prekid života fetusa nego njegovo očuvanje. Koristi se kod trudnica koje nose više od jednog fetusa i najvjerojatnije neće iznijeti trudnoću do kraja. Ovakvi slučajevi su kod žena koje su koristile potpomognutu ovulaciju lijekovima. Npr. postoji slučaj u kojemu je žena nosila osmorke te su joj liječnici savjetovali da smanje broj fetusa inače niti jedan neće preživjeti. Liječnici su uklonili šest fetusa, te je žena nastavila trudnoću i rodila zdrave blizance (3). Selektivni pobačaj izvodi se pomoću ultrazvuka. Malena igla se uvede u prsnu šupljinu fetusa. Kroz iglu se injicira kemikalija koja izaziva prestanak rada srca fetusa. Nakon toga se mrtvi fetus apsorbira u tijelu žene. Ovaj postupak se izvodi dok je fetus još manji od palca (3).

1.3.8. Tableta za pobačaj

Tableta za pobačaj proizvedena je u Francuskoj i ona na siguran i jednostavan način izaziva pobačaj u ranoj trudnoći. Na slici 1.5. možemo vidjeti izgled tablete. Znanstveni naziv je mifepriston, ali poznatija je pod nazivom RU 486. Od 1988. odobrena je za prodaju u Francuskoj i Kini, a od 1991. i u Švedskoj i Velikoj Britaniji dok je u Sjedinjenim Američkim državama zabranjena (3). Najčešće se daje sa prostaglandinima, koji se mogu dati vaginalno, u obliku injekcija ili u obliku tableta. Pobačaj se najčešće dogodi unutar nekoliko sati od uzimanja prostaglandina. Tableta djeluje tako da ometa učinak progesterona (hormon za implantaciju oplodene jajne stanice u maternici i za održavanje trudnoće). Tableta uzrokuje ljuštenje maternice te zatim odbacivanje embrija i amnijske tekućine (3). Također ona sprječava umirujući

učinak progesterona na mišićni zid maternice što dovodi do kontrakcija koje omogućuju izbacivanje embrija. Kombinacija RU 486 i prostaglandina također otvara i omekšava vrat maternice (3). Rijetko se pojavljuju nuspojave kao što su glavobolja, mučnina i bol u zdjelici. Manje od 1 % žena je doživjelo teža krvarenja i razvilo infekcije sluznice maternice (3). Tableta za pobačaj ne smije se koristiti kod ektopične trudnoće, nekih drugih zdravstvenih problema koji zahtijevaju hormonsko liječenje, te kod svakog stanja kod kojeg uporaba prostaglandina nije sigurna (astma, povišen krvni tlak) (3). Također ova tableta se može koristiti za liječenje karcinoma dojke, Cushingova sindroma, određenih tumora na mozgu (3). Kada se ova tableta uzima u prvoj polovici menstruacijskog ciklusa može spriječiti ovulaciju (3).

Slika 1.5. Tableta mifepristone (23)

2. CILJ RADA

Cilj rada je ispitati stavove i znanja studenata Veleučilišta o Bjelovaru o abortusu. Ispitivanje uključuje studente sestrištva, mehatronike i računarstva. Cilj rada je dobivene podatke usporediti sa socio-demografskim osobinama ispitanika (dob, spol, mjesto stanovanja), vrstom studija, stručnom spremom majke i oca te zaključiti ima li statistički značajnih razlika te kako može medicinska sestra/tehničar prvostupnik u svom radu unaprijediti znanje ali i promijeniti stavove studenata.

3. METODE

3.1. Upitnik

U svrhu istraživanja konstruiran je posebni konstruirani upitnik koji se sastojao od 32 pitanja. Pitanja su se odnosila na socio-demografske varijable te stavovima o pobačaja u određenim situacijama. Prvih deset pitanja su bila socio-demografska. Na jedanaesto i dvanaesto pitanje su odgovarale samo žene, a na trinaesto i četrnaesto pitanje samo muškarci. Od petnaestog do dvadeset i šestog pitanja su ispitanici trebali pomoću Likertove ljestvice izreći svoj stav. Od 27-32 pitanja su odgovarali samo studenti sestrinstva također izjašnjavajući svoj stav pomoću Likertove ljestvice.

3.2. Ispitanici

Ispitanici koji su sudjelovali u istraživanju su studenti stručnog studija sestrinstva, mehatronike i računarstva Veleučilišta u Bjelovaru. Ispitivanje je provedeno u razdoblju od siječnja pa do ožujka 2018. godine.

3.3. Anketiranje

Anketiranje je provedeno osobno na Veleučilištu u Bjelovaru. Ispitanici su zamoljeni da što iskrenije odgovaraju na pitanja te nakon što su pristali anonimno su riješili anketu.

3.4. Obrada podataka

Podatci prikupljeni korištenjem anketnog upitnika posebno su obrađeni uz pomoć korištenja SPSS programa iz kojeg su proizašle tablice raspoređene unutar cijelog rada. Dijagrami i slike su napravljeni uz korištenje programa MS Excel. U tablicama su navedeni dobiveni rezultati. Razlike kategorijskih varijabli testirane su hi-kvadrat i logističkom regresijom. Korištena je razina statističke značajnosti $\alpha = 0,05$.

4. REZULTATI

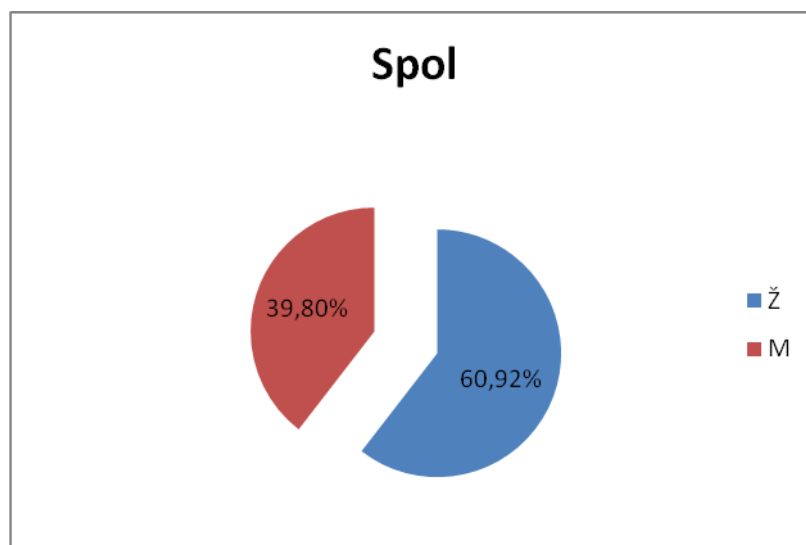
Ukupno je anketirano 325 ispitanika. Svi su ispitanici potpuno i pravilno ispunili ankete. U ovom poglavlju su opisani rezultati deskriptivnom statistikom, a odnosi među varijablama i skupinama su ispitani hi-kvadrat testom i logističkom regresijom.

4.1. Deskriptivna statistika

Iz rezultata prikazanih u tablici 4.1. možemo vidjeti da je ukupno 325 ispitanika od kojih je 198 (60,9%) ženskog spola, a 127 (39,1%) muškog spola. Na slici 4.1. možemo vidjeti kako su žene bile zastupljenije.

Tablica 4.1. Raspodjela ispitanika po spolu

		N (%)
Spol	Ž	198 (60,9%)
	M	127 (39,1%)
	Ukupno	325 (100,0%)

Slika 4.1. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na spol

U tablici 4.2. može se uočiti kako prosječna dob iznosi 23,38 godina, uz standardnu devijaciju od 5,535 godina, minimalna je vrijednost 19 godina dok je maksimalna vrijednost 50 godina.

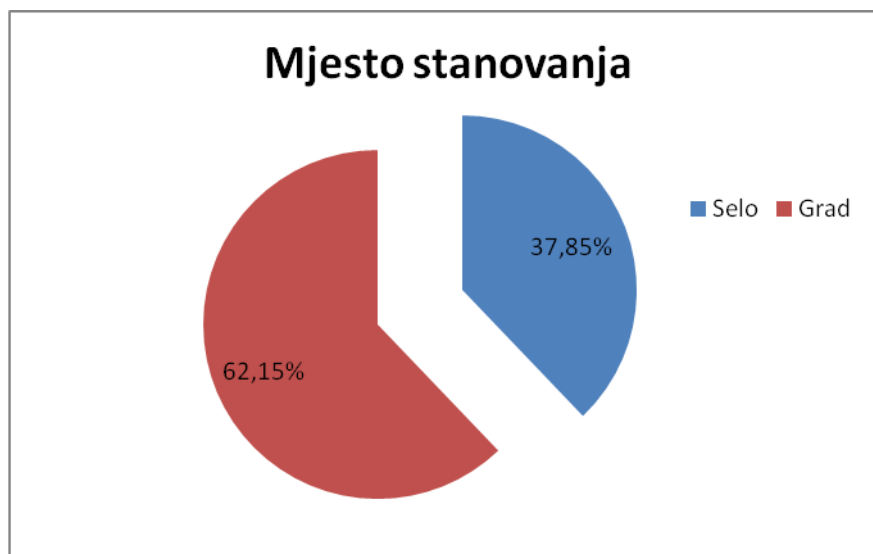
Tablica 4.2. Raspodjela ispitanika po dobi

N	Valid	325
	Missing	0
\bar{x}		23,38
Sd		5,535
Min		19
Max		50

Iz tablice 4.3. možemo vidjeti kako je 202 ispitanika (62,2%) iz grada, a 123 (37,8%) ispitanika sa sela. Iz slike 4.2. se vidi kako više ispitanika navodi kao mjesto stanovanja grad.

Tablica 4.3. Raspodjela ispitanika s obzirom na mjesto stanovanja

		N (%)
Mjesto stanovanja	Grad	202 (62,2%)
	Selo	123 (37,8%)
	Ukupno	325 (100,0%)

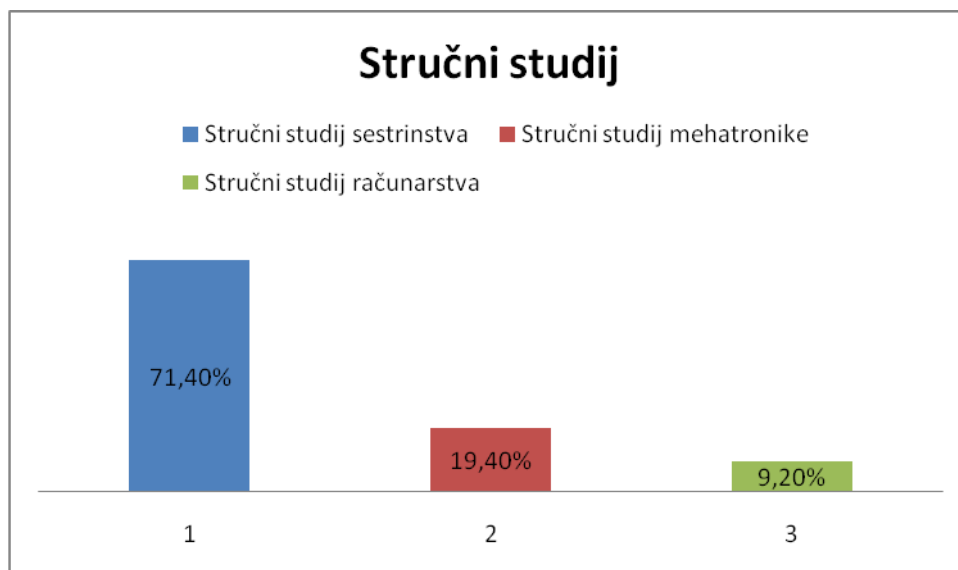

Slika 4.2. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na mjesto stanovanja

Iz tablice 4.4. se vidi kako 232 (71,4%) ispitanika pohađa stručni studij sestrinstva, 63 (19,4%) ispitanika stručni studij mehatronike, a 30 (9,2%) ispitanika stručni studij računarstva. Iz slike 4.3. se vidi kako su anketi većinom sudjelovali studenti stručnog studija sestrinstva.

Tablica 4.4. Raspodjela ispitanika s obzirom na stručni studij

		N (%)
Studirate	Stručni studij sestinstva	232 (71,4%)
	Stručni studij mehatronike	63 (19,4%)
	Stručni studij računarstva	30 (9,2%)
	Ukupno	325 (100,0%)

Slika 4.3. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na studij

Iz tablice 4.5. može se uočiti kako 44,3% ispitanika nije u vezi, 23,7% ne živi u zajednici s partnerom/partnericom, 9,8% živi u zajednici s partnerom/partnericom, 15,4% je oženjeno/udano, 0,6% navodi kako je razveden/razvedeno, 0,3% je udovac/udovica, dok 5,8% navodi drugo.

Tablica 4.5. Raspodjela ispitanika s obzirom na bračni status

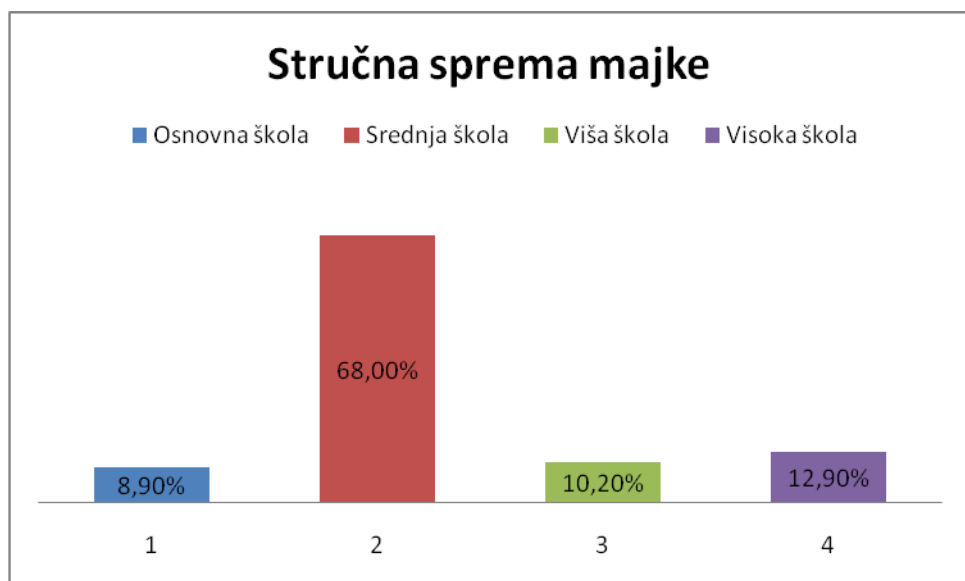
		N (%)
Bračni status	Nisam u vezi	144 (44,3%)
	Ne živim u zajednici s partnerom/partnericom	77 (23,7%)
	Živim u zajednici s partnerom/partnericom	32 (9,8%)
	Oženjen sam/udana sam	50 (15,4%)
	Razveden/razvedena sam	2 (0,6%)
	Udovac/udovica sam	1 (0,3%)

	Drugo	19 (5,8%)
	Ukupno	325 (100,0%)

Prema podacima dobivenih anketom i prikazanih u tablici 4.6. 29 ispitanika (8,9%) navodi kako im je majka završila osnovnu školu, 221 (68,0%) srednju školu, 33 (10,2%) višu školu, a 42 (12,9%) da je završila visoku školu. Iz rezultata na slici 4.5. se vidi kako su majke ispitanika većinom završile srednju školu.

Tablica 4.6. Raspodjela ispitanika s obzirom na stručnu spremu majke

		N (%)
Stručna sprema majke	Osnovna škola	29 (8,9%)
	Srednja škola	221 (68,0%)
	Viša škola	33 (10,2%)
	Visoka škola	42 (12,9%)
	Ukupno	325 (100,0%)

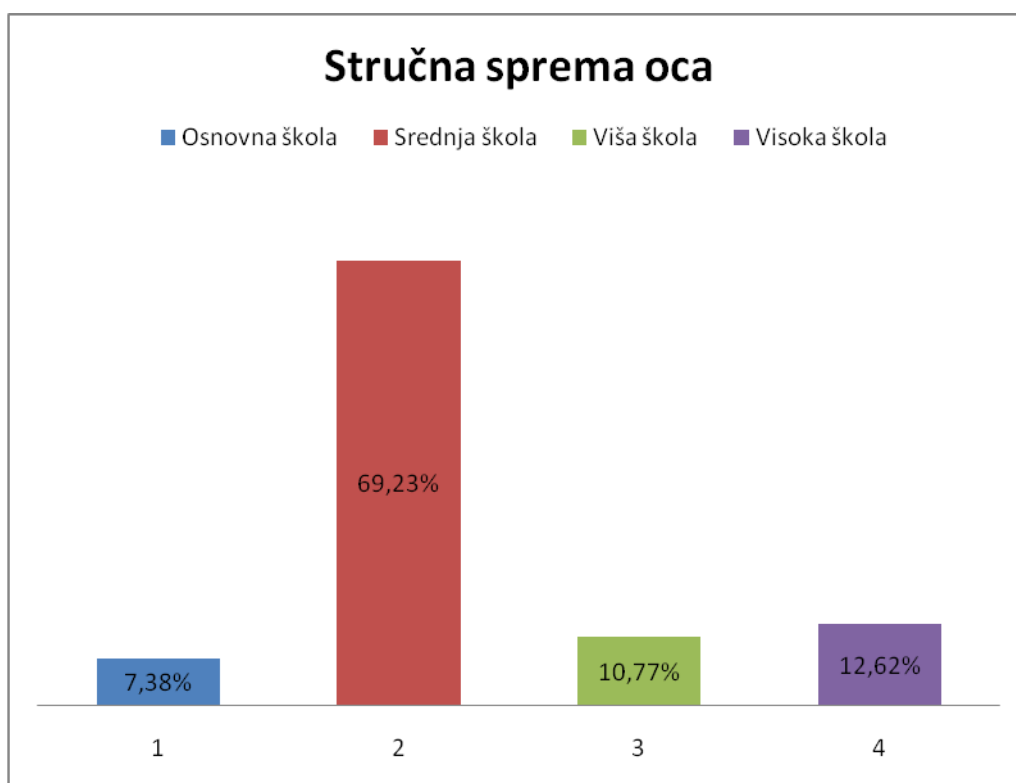
Slika 4.4. Prikaz ispitanika s obzirom na stručnu spremu majke

24 (7,4%) ispitanika se izjašnjava kako im je otac završio osnovnu školu, 225 (69,2%) da je završio srednju školu, 35 (10,8%) ispitanika da je završio višu školu, a 41 (12,6%) ispitanika da

je završio visoku školu što se vidi i iz tablice 4.7. Iz rezultata na slici 4.5. možemo vidjeti kako su očevi ispitanika većinom završili srednju školu.

Tablica 4.7. Raspodjela ispitanika s obzirom na stručnu spremu oca

		N (%)
Stručna sprema oca	Osnovna škola	24 (7,4%)
	Srednja škola	225 (69,2%)
	Viša škola	35 (10,8%)
	Visoka škola	41 (12,6%)
	Ukupno	325 (100,0%)

Slika 4.5. Prikaz ispitanika s obzirom na stručnu spremu oca

Vjeroispovijest ispitanika je u 85,2% slučajeva katolička, u 2,2% je pravoslavna, u 1,2% slučajeva je islam, 6,2% ispitanika navodi kako su ateisti, 2,5% su agnostici, dok 2,8% navodi ostalo (Tablica 4.8.) .

Tablica 4.8. Raspodjela ispitanika s obzirom na vjeroispovijest

		N (%)
Vjeroispovijest	Katolička	277 (85,2%)
	Pravoslavna	7 (2,2%)
	Islam	4 (1,2%)
	Judaizam	0 (0,0%)
	Ateist	20 (6,2%)
	Agnostik	8 (2,5%)
	Ostalo	9 (2,8%)
	Ukupno	325 (100,0%)

U tablici 4.9. možemo vidjeti kakav im je stav prema religiji. 102 (31,4%) ispitanika navodi uvjereni/na sam vjernik/ vjernica i prihvaćam sve što moja vjera uči, 114 (35,1%) navodi religiozan/na sam premda ne prihvaćam sve što moja vjera uči, 12(3,7%) navodi dosta razmišljam o tome, ali nisam na čistu vjerujem li ili ne, 34 (10,5%) navodi prema religiji sam ravnodušan/na, 51 (15,7%) navodi nisam religiozan/na iako nemam ništa protiv religije, dok 12 (3,7%) navodi nisam religiozan/na i protivnik/ca sam religije.

Tablica 4.9. Raspodjela ispitanika s obzirom na stav prema religiji

		N (%)
Moj odnos prema religiji	Uvjereni/na sam vjernik/ vjernica i prihvaćam sve što moja vjera uči	102 (31,4%)
	Religiozan/na sam premda ne prihvaćam sve što moja vjera uči	114 (35,1%)
	Dosta razmišljam o tome, ali nisam na čistu vjerujem li ili ne	12 (3,7%)
	Prema religiji sam ravnodušan/na	34 (10,5%)
	Nisam religiozan/na iako nemam ništa protiv religije	51 (15,7%)
	Nisam religiozan/na i protivnik/ca sam religije	12 (3,7%)
	Ukupno	325 (100,0%)

U tablici 4.10. možemo vidjeti da se je u anketi 60 (18,5%) ispitanika se izjasnilo da ima djece, a 265 (81,5%) da nema djecu.

Tablica 4.10. Raspodjela ispitanika s obzirom na to imaju li djece

		N (%)
Imate li djece	Da	60 (18,5%)
	Ne	265 (81,5%)
	Ukupno	325 (100,0%)

U tablici 4.11. se vidi da je 8 (3,9%) ispitanica imalo pobačaj, dok se 196 (96,1%) ispitanica izjasnilo da nije imalo pobačaj.

Tablica 4.11. Raspodjela ispitanica s obzirom na to jesu ili imale pobačaj

		N(%)
Jeste li ikada imali pobačaj	Da	8 (3,9%)
	Ne	196 (96,1%)
	Ukupno	204 (100,0%)

U tablici 4.12. možemo vidjeti kako je 50% ispitanica imalo spontani pobačaj, a 50% namjerni pobačaj.

Tablica 4.12. Raspodjela ispitanica s obzirom na vrstu pobačaja

		N (%)
Vrsta pobačaja	Spontani	4 (50,0%)
	Namjerni prekid trudnoće	4 (50,0%)
	Ukupno	8 (100,0%)

2 (1,7%) ispitanika izjasnilo kako su im partnerice imale pobačaj dok 119 (98,3%) se izjasnilo kako im partnerice nisu imale pobačaj (Tablica 4.13.).

Tablica 4.13. Raspodjela ispitanika s obzirom da li im je partnerica imala pobačaj

		N (%)
Je li Vaša partnerica imala ikada pobačaj	Da	2 (1,7%)
	Ne	119 (98,3%)
	Ukupno	121 (100,0%)

Iz tablice 4.14. možemo vidjeti kako su partnerice ispitanika koje su imale pobačaj imale spontani pobačaj.

Tablica 4.14. Raspodjela ispitanika s obzirom na vrstu pobačaja koju je imala njihova partnerica

		N (%)
Vrsta pobačaja	Spontani	0 (0,0%)
	Namjerni prekid trudnoće	2 (100,0%)
	Ukupno	0 (100,0%)

Na sljedećim ćemo stranicama prikazati deskriptivne pokazatelje za: *stavove o pobačaju i stavovi o pobačaju za studenata sestrištva* za svako će pitanje biti prikazane frekvencije i postotci, aritmetička sredina te standardna devijacija za ocjene tipa Likertove ljestvice gdje se ocjene smatraju brojevnim ocjena 1 - 5. Broj 1 označuje da se osoba potpuno slaže s navedenom tvrdnjom, broj 2 da se uglavnom slaže sa navedenom tvrdnjom, broj 3 da se niti slaže niti ne slaže s navedenom tvrdnjom, broj 4 da se uglavnom ne slaže s navedenom tvrdnjom, a broj 5 da se u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom. Komentirat ćemo pitanja kod kojih je zabilježena najmanja i najveća vrijednost aritmetičke sredine odgovora ispitanika.

U tablici 4.15. možemo vidjeti najvišu vrijednost aritmetičkih sredina odgovora ispitanika koju bilježimo za pitanja: *smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 3,41 dok standardna devijacija iznosi 1,47, zatim *smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 3,33 dok standardna devijacija iznosi 1,38-

Također u tablici 4.15. možemo vidjeti najnižu vrijednost aritmetičkih sredina odgovora ispitanika koju bilježimo za pitanja: *smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 1,99 dok standardna devijacija iznosi

1,26, nadalje za pitanje *smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 2,05 dok standardna devijacija iznosi 1,28.

Tablica 4.15. Deskriptivna statistika stavova o pobačaju (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 23, 25, 26)

		N (%)	\bar{x}	SD
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom	Potpuno se slažem	44 (13,5%)		
	Uglavnom se slažem	47 (14,5%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	83 (25,5%)		
	Uglavnom se ne slažem	59 (18,2%)		
	Uopće se ne slažem	92 (28,3%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	3,33	1,38
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene	Potpuno se slažem	36 (11,1%)		
	Uglavnom se slažem	58 (17,8%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	93 (28,6%)		
	Uglavnom se ne slažem	58 (17,8%)		
	Uopće se ne slažem	80 (24,6%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	3,27	1,31
Smatram da je pobačaj zločin	Potpuno se slažem	64 (19,7%)		
	Uglavnom se slažem	62 (19,1%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	79 (24,3%)		
	Uglavnom se ne slažem	41 (12,6%)		
	Uopće se ne slažem	79 (24,3%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	3,03	1,44
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen	Potpuno se slažem	105 (32,3%)		
	Uglavnom se slažem	85 (26,2%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	86 (26,5%)		
	Uglavnom se ne slažem	22 (6,8%)		
	Uopće se ne slažem	27 (8,3%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	2,33	1,23
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti	Potpuno se slažem	59 (18,2%)		
	Uglavnom se slažem	44 (13,5%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	82 (25,2%)		
	Uglavnom se ne slažem	51 (15,7%)		
	Uopće se ne slažem	89 (27,4%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	3,21	1,44

Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece	Potpuno se slažem	55 (16,9%)		
	Uglavnom se slažem	35 (10,8%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	71 (21,8%)		
	Uglavnom se ne slažem	51 (15,7%)		
	Uopće se ne slažem	113 (34,8%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	3,41	1,47
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše	Potpuno se slažem	61 (18,8%)		
	Uglavnom se slažem	45 (13,8%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	79 (24,3%)		
	Uglavnom se ne slažem	49 (15,1%)		
	Uopće se ne slažem	91 (28,0%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	3,20	1,46
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom	Potpuno se slažem	105 (32,3%)		
	Uglavnom se slažem	34 (10,5%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	95 (29,2%)		
	Uglavnom se ne slažem	45 (13,8%)		
	Uopće se ne slažem	46 (14,2%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	2,67	1,41
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete	Potpuno se slažem	138 (42,5%)		
	Uglavnom se slažem	46 (14,2%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	61 (18,8%)		
	Uglavnom se ne slažem	33 (10,2%)		
	Uopće se ne slažem	47 (14,5%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	2,40	1,47
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana	Potpuno se slažem	160 (49,2%)		
	Uglavnom se slažem	60 (18,5%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	62 (19,1%)		
	Uglavnom se ne slažem	16 (4,9%)		
	Uopće se ne slažem	27 (8,3%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	2,05	1,28
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta	Potpuno se slažem	169 (52,0%)		
	Uglavnom se slažem	54 (16,6%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	62 (19,1%)		
	Uglavnom se ne slažem	16 (4,9%)		

	Uopće se ne slažem	24 (7,4%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	1,99	1,26
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda	Potpuno se slažem	44 (13,5%)		
	Uglavnom se slažem	39 (12,9%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	119 (36,6%)		
	Uglavnom se ne slažem	40 (12,3%)		
	Uopće se ne slažem	83 (25,5%)		
	Ukupno	325 (100,0%)	3,24	1,32

U tablici 4.16. možemo vidjeti najvišu vrijednost aritmetičkih sredina odgovora ispitanika koju bilježimo za pitanja: *pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 3,38 dok standardna devijacija iznosi 1,41, zatim *kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 3,21 dok standardna devijacija iznosi 1,49.

Najnižu vrijednost aritmetičkih sredina odgovora ispitanika bilježimo za pitanja: *ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 2,63 dok standardna devijacija iznosi 1,41, nadalje za pitanje *uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj* gdje aritmetička sredina odgovora ispitanika iznosi 2,84 dok standardna devijacija iznosi 1,51 (Tablica 4.16.) .

Tablica 4.16. Deskriptivna statistika stavova o pobačaju studenata sestrinstva za pitanja (27, 28, 29, 30, 31, 32)

		N	\bar{x}	SD
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja	Potpuno se slažem	46 (19,8%)		
	Uglavnom se slažem	31 (13,4%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	53 (22,8%)		
	Uglavnom se ne slažem	33 (14,2%)		
	Uopće se ne slažem	69 (29,7%)		
	Ukupno	232 (100,0%)	3,21	1,49
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj	Potpuno se slažem	64 (27,6%)		
	Uglavnom se slažem	41 (17,7%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	47 (20,3%)		

	Uglavnom se ne slažem	29 (12,5%)		
	Uopće se ne slažem	51 (22,0%)		
	Ukupno	232 (100,0%)	2,84	1,51
Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji	Potpuno se slažem	61 (26,3%)		
	Uglavnom se slažem	33 (14,2%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	55 (23,7%)		
	Uglavnom se ne slažem	43 (18,5%)		
	Uopće se ne slažem	40 (17,2%)		
	Ukupno	232 (100,0%)	2,86	1,43
Nikad ne bih asistirao/la doktoru kod pobačaja	Potpuno se slažem	59 (25,4%)		
	Uglavnom se slažem	26 (11,2%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	52 (22,4%)		
	Uglavnom se ne slažem	39 (16,8%)		
	Uopće se ne slažem	56 (24,1%)		
	Ukupno	232 (100,0%)	3,03	1,51
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga	Potpuno se slažem	70 (30,2%)		
	Uglavnom se slažem	42 (18,1%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	62 (26,7%)		
	Uglavnom se ne slažem	21 (9,1%)		
	Uopće se ne slažem	37 (15,9%)		
	Ukupno	232 (100,0%)	2,63	1,41
Pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima	Potpuno se slažem	35 (15,1%)		
	Uglavnom se slažem	23 (9,9%)		
	Niti se slažem niti se ne slažem	69 (29,7%)		
	Uglavnom se ne slažem	30 (12,9%)		
	Uopće se ne slažem	75 (32,3%)		
	Ukupno	232 (100,0%)	3,38	1,41

4.2. Hi-kvadrat test

U tablici 4.17. možemo vidjeti da je hi-kvadrat testom dokazano kako je s obzirom na spol ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobačiti* ($\chi^2 = 10,204$, $df = 4$, a $p = 0,037$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ženske ispitanike zabilježen za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 64 ispitanika (71,9%), za muške ispitanike najveći udio odgovora zabilježen je za *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 42 ispitanika (51,2%).

U tablici 4.17 također možemo vidjeti da je hi-kvadrat testom dokazano kako s obzirom na spol ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana* ($\chi^2 = 12,600$, $df = 4$, a $p = 0,013$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ženske ispitanike zabilježen za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 23 ispitanika (85,2%) i uglavnom se ne slažem što navodi 13 ispitanika (81,3%), za muške ispitanike najveći udio odgovora zabilježen je za *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 30 ispitanika (48,4%) i uglavnom se slažem što navodi 27 ispitanika (45,0%).

Tablica 4.17. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na spol (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)

	Broj (%) ispitanika prema spolu			p*
	Ž	M	Ukupno	
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom				0,895
Potpuno se slažem	28 (63,6)	16 (36,4)	44 (100,0)	
Uglavnom se slažem	29 (61,7)	18 (38,3)	47 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	47 (56,6)	36 (43,4)	83 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	38 (64,4)	21 (35,6)	59 (100,0)	
Uopće se ne slažem	56 (60,9)	36 (39,1)	92 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene				0,735
Potpuno se slažem	23 (63,9)	13 (36,1)	36 (100,0)	
Uglavnom se slažem	34 (58,6)	24 (41,4)	58 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	52 (55,9)	41 (44,1)	93 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	37 (63,8)	21 (36,2)	58 (100,0)	
Uopće se ne slažem	52 (65,0)	28 (35,0)	80 (100,0)	
Smatram da je pobačaj zločin				0,794
Potpuno se slažem	40 (62,5)	24 (37,5)	64 (100,0)	

Uglavnom se slažem	41 (66,1)	21 (33,9)	62 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	48 (60,8)	31 (39,2)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	25 (61,0)	16 (39,0)	41 (100,0)	
Uopće se ne slažem	44 (55,7)	35 (44,3)	79 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen				
Potpuno se slažem	68 (64,8)	37 (35,2)	105 (100,0)	0,340
Uglavnom se slažem	45 (52,9)	40 (47,1)	85 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	51 (59,3)	35 (40,7)	86 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	15 (68,2)	7 (31,8)	22 (100,0)	
Uopće se ne slažem	19 (70,4)	8 (29,6)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti				
Potpuno se slažem	38 (64,4)	21 (35,6)	59 (100,0)	0,037
Uglavnom se slažem	25 (56,8)	19 (43,2)	44 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	40 (48,8)	42 (51,2)	82 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	31 (60,8)	20 (39,2)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	64 (71,9)	25 (28,1)	89 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece				
Potpuno se slažem	37 (67,3)	18 (32,7)	55 (100,0)	0,264
Uglavnom se slažem	17 (48,6)	18 (51,4)	35 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	39 (54,9)	32 (45,1)	71 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	31 (60,8)	20 (39,2)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	74 (65,5)	39 (34,5)	113 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše				
Potpuno se slažem	40 (65,6)	21 (34,4)	61 (100,0)	0,615
Uglavnom se slažem	23 (51,1)	22 (48,9)	45 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	47 (59,5)	32 (40,5)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	31 (63,3)	18 (36,7)	49 (100,0)	
Uopće se ne slažem	57 (62,6)	34 (37,4)	91 (100,0)	
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom				
Potpuno se slažem	70 (66,7)	35 (33,3)	105 (100,0)	0,640
Uglavnom se slažem	20 (58,8)	14 (41,2)	34 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	56 (58,9)	39 (41,1)	95 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	27 (60,0)	18 (40,0)	45 (100,0)	
Uopće se ne slažem	25 (54,3)	21 (45,7)	46 (100,0)	
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete				
Potpuno se slažem	93 (67,4)	45 (32,6)	138 (100,0)	0,256
Uglavnom se slažem	24 (52,2)	22 (47,8)	46 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	34 (55,7)	27 (44,3)	61 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	21 (63,6)	12 (36,4)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	26 (55,3)	21 (44,7)	47 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana				
Potpuno se slažem	97 (60,6)	63 (39,4)	160 (100,0)	0,013
Uglavnom se slažem	33 (55,0)	27 (45,0)	60 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	32 (51,6)	30 (48,4)	62 (100,0)	

Uglavnom se ne slažem	13 (81,3)	3 (18,8)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	23 (85,2)	4 (14,8)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta				
Potpuno se slažem	102 (60,4)	67 (39,6)	169 (100,0)	0,332
Uglavnom se slažem	31 (57,4)	23 (42,6)	54 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	35 (56,5)	27 (43,5)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	13 (81,3)	3 (18,8)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	17 (70,8)	7 (29,2)	24 (100,0)	
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda				
Potpuno se slažem	30 (68,2)	14 (31,8)	44 (100,0)	0,232
Uglavnom se slažem	28 (71,8)	11 (28,2)	39 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	70 (58,8)	49 (41,2)	119 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	26 (65,5)	14 (35,0)	40 (100,0)	
Uopće se ne slažem	44 (53,0)	39 (47,0)	83 (100,0)	

Pogledaju li se odgovori studenata sestrinstva u tablici 4.18. za pitanja 27, 28, 29, 30, 31, 32 s obzirom na spol ispitanika može se uočiti kako je p u svim slučajevima veći od 0,05 ($p > 0,05$) što znači da nisu uočene značajne razlike s obzirom na spol.

Tablica 4.18. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na spol (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32)

	Broj ispitanika (%) prema spolu			p*
	Ž	M	Ukupno	
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja				
Potpuno se slažem	34 (73,9)	12 (26,1)	46 (100,0)	0,350
Uglavnom se slažem	25 (80,6)	6 (19,4)	31 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	41 (77,4)	12 (22,6)	53 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	27 (81,8)	6 (18,2)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	61 (88,4)	8 (11,6)	69 (100,0)	
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj				
Potpuno se slažem	47 (73,4)	17 (26,6)	64 (100,0)	0,139
Uglavnom se slažem	34 (82,9)	7 (17,1)	41 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	42 (89,4)	5 (10,6)	47 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	21 (72,4)	8 (27,6)	29 (100,0)	
Uopće se ne slažem	44 (86,3)	7 (13,7)	51 (100,0)	
Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji				0,982

Potpuno se slažem	50 (82,0)	11 (18,0)	61 (100,0)	
Uglavnom se slažem	26 (78,8)	7 (21,2)	33 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	44 (80,0)	11 (20,0)	55 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	36 (83,7)	7 (16,3)	43 (100,0)	
Uopće se ne slažem	32 (80,0)	8 (20,0)	40 (100,0)	
Nikad ne bih asistirao/la doktoru kod pobačaja				
Potpuno se slažem	54 (91,5)	5 (8,5)	59 (100,0)	0,133
Uglavnom se slažem	21 (80,8)	5 (19,2)	26 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	38 (73,1)	14 (26,9)	52 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	32 (82,1)	7 (17,9)	39 (100,0)	
Uopće se ne slažem	43 (76,8)	13 (23,2)	56 (100,0)	
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga				
Potpuno se slažem	62 (88,6)	8 (11,4)	70 (100,0)	0,327
Uglavnom se slažem	34 (81,0)	8 (19,0)	42 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	49 (79,0)	13 (21,0)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	16 (76,2)	5 (23,8)	21 (100,0)	
Uopće se ne slažem	27 (73,0)	10 (27,0)	37 (100,0)	
Pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima				
Potpuno se slažem	32 (91,4)	3 (8,6)	35 (100,0)	0,378
Uglavnom se slažem	20 (87,0)	3 (13,0)	23 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	53 (76,8)	16 (23,2)	69 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	23 (76,7)	7 (23,3)	30 (100,0)	
Uopće se ne slažem	60 (80,0)	15 (20,0)	75 (100,0)	

U tablici 4.19. možemo vidjeti da je hi-kvadrat testom dokazano kako je s obzirom na dob ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen* ($\chi^2 = 17,002$, $df = 8$, a $p = 0,030$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike u dobi 19 - 25 godina zabilježen je za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 26 ispitanika (96,3%), za ispitanike u dobi 26 - 30 godina najveći je postotak zabilježen za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 12 ispitanika (14,0%), dok je za ispitanike u dobi 31 i više godina najveći postotak zabilježen za odgovor *potpuno se slažem* što navodi 20 ispitanika (19,0%).

S obzirom na dob ispitanika hi-kvadratom je također dokazano da kod pitanja *smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom* ($\chi^2 = 18,613$, $df = 8$, a $p = 0,017$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike u dobi 19 - 25 godina zabilježen je za odgovor *uglavnom se ne slažem* što navodi 40 ispitanika (88,9%), za ispitanike u dobi 26 - 30 godina najveći je postotak zabilježen za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 15 ispitanika (15,8%), dok je za ispitanike u dobi 31 i više godina najveći postotak zabilježen za odgovor *potpuno se slažem* što navodi 17 ispitanika (16,2%) (Tablica 4.19.) .

Također s obzirom na dob ispitanika hi-kvadrat testom dokazano je da kod pitanja *smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete* ($\chi^2 = 18,006$, $df = 8$, a $p = 0,021$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike u dobi 19 - 25 godina zabilježen je za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 44 ispitanika (93,6%), za ispitanike u dobi 26 - 30 godina najveći je postotak zabilježen za odgovor *potpuno se slažem* što navodi 13 ispitanika (9,4%), dok je za ispitanike u dobi 31 i više godina najveći postotak zabilježen za odgovor *potpuno se slažem* što navodi 23 ispitanika (16,7%) (Tablica 4.19.) .

Tablica 4.19. Statistika hi-kvadrata za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na dob ispitanika (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)

	Broj (%) ispitanika prema dobi			Ukupno	p*
	19 - 25 godina	26 - 30 godina	31 i više godina		
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom					
Potpuno se slažem	41 (93,2)	2 (4,5)	1 (2,3)	44 (100,0)	0,261
Uglavnom se slažem	34 (72,3)	6 (12,8)	7 (14,9)	47 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	63 (75,9)	11 (13,3)	9 (10,8)	83 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	45 (76,3)	5 (8,5)	9 (15,3)	59 (100,0)	
Uopće se ne slažem	74 (80,4)	6 (6,5)	12 (13,0)	92 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene					
Potpuno se slažem	30 (83,3)	3 (8,3)	3 (8,3)	36 (100,0)	0,597
Uglavnom se slažem	46 (79,3)	4 (6,9)	8 (13,8)	58 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	75 (80,6)	12 (12,9)	6 (6,5)	93 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	44 (75,9)	5 (8,6)	9 (15,5)	58 (100,0)	
Uopće se ne slažem	62 (77,5)	6 (7,5)	12 (15,0)	80 (100,0)	
Smatram da je pobačaj zločin					
Potpuno se slažem	53 (82,8)	4 (6,3)	7 (10,9)	64 (100,0)	0,697
Uglavnom se slažem	52 (83,9)	6 (9,7)	4 (6,5)	62 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	58 (73,4)	10 (12,7)	11 (13,9)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	30 (73,2)	4 (9,8)	7 (17,1)	41 (100,0)	
Uopće se ne slažem	64 (81,0)	6 (7,6)	9 (11,4)	79 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen					
Potpuno se slažem	76 (72,4)	9 (8,6)	20 (19,0)	105 (100,0)	0,030
Uglavnom se slažem	67 (78,8)	9 (10,6)	9 (10,6)	85 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	68 (79,1)	12 (14,0)	6 (7,0)	86 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	20 (90,9)	0 (0,0)	2 (9,1)	22 (100,0)	
Uopće se ne slažem	26 (96,3)	0 (0,0)	1 (3,7)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti					
Potpuno se slažem	45 (76,3)	5 (8,5)	9 (15,3)	59 (100,0)	0,425
Uglavnom se slažem	32 (72,7)	3 (6,8)	9 (20,5)	44 (100,0)	

Niti se slažem niti se ne slažem	64 (78,0)	10 (12,2)	8 (9,8)	82 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	45 (88,2)	3 (5,9)	3 (5,9)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	71 (79,8)	9 (10,1)	9 (10,1)	89 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece					
Potpuno se slažem	41 (74,5)	5 (9,1)	9 (16,4)	55 (100,0)	0,966
Uglavnom se slažem	27 (77,1)	3 (8,6)	5 (14,3)	35 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	56 (78,9)	7 (9,9)	8 (11,3)	71 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	40 (78,4)	5 (9,8)	6 (11,8)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	93 (82,3)	10 (8,8)	10 (8,8)	113 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše					
Potpuno se slažem	50 (82,0)	4 (6,6)	7 (11,5)	61 (100,0)	0,863
Uglavnom se slažem	38 (84,4)	3 (6,7)	4 (8,9)	45 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	59 (74,7)	9 (11,4)	11 (13,9)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	41 (83,7)	3 (6,1)	5 (10,2)	49 (100,0)	
Uopće se ne slažem	69 (75,8)	11 (12,1)	11 (12,1)	91 (100,0)	
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom					
Potpuno se slažem	79 (75,2)	9 (8,6)	17 (16,2)	105 (100,0)	0,017
Uglavnom se slažem	25 (73,5)	1 (2,9)	8 (23,5)	34 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	75 (78,9)	15 (15,8)	5 (5,3)	95 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	40 (88,9)	2 (4,4)	3 (6,7)	45 (100,0)	
Uopće se ne slažem	38 (82,6)	3 (6,5)	5 (10,9)	46 (100,0)	
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete					
Potpuno se slažem	102 (73,9)	13 (9,4)	23 (16,7)	138 (100,0)	0,021
Uglavnom se slažem	31 (67,4)	6 (13,0)	9 (19,6)	46 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	51 (83,6)	7 (11,5)	3 (4,9)	61 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	29 (87,9)	2 (6,1)	2 (6,1)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	44 (93,6)	2 (4,3)	1 (2,1)	47 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana					
Potpuno se slažem	127 (79,4)	9 (5,6)	24 (15,0)	160 (100,0)	0,208
Uglavnom se slažem	46 (76,7)	8 (13,3)	6 (10,0)	60 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	49 (79,0)	9 (14,5)	4 (6,5)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	14 (87,5)	2 (12,5)	0 (0,0)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	21 (77,8)	2 (7,4)	4 (14,8)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta					
Potpuno se slažem	130 (76,9)	15 (8,9)	24 (14,2)	169 (100,0)	0,547
Uglavnom se slažem	45 (83,3)	3 (5,6)	6 (11,1)	54 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	47 (75,8)	9 (14,5)	6 (9,7)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	15 (93,8)	1 (6,3)	0 (0,0)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	20 (83,3)	2 (8,3)	2 (8,3)	24 (100,0)	
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda					
Potpuno se slažem	33 (75,0)	5 (11,4)	6 (13,6)	44 (100,0)	0,656
Uglavnom se slažem	35 (89,7)	2 (5,1)	2 (5,1)	39 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	97 (81,5)	9 (7,6)	13 (10,9)	119 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	31 (77,5)	5 (12,5)	4 (10,0)	40 (100,0)	

Uopće se ne slažem	61 (73,5)	9 (10,8)	13 (15,7)	83 (100,0)
--------------------	-----------	----------	-----------	------------

U tablici 4.20. možemo vidjeti kako je hi-kvadrat testom dokazano kako s obzirom na dob ispitanika kod pitanja *kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistira/la doktoru kod izvođenja pobačaja* ($\chi^2 = 19,243$, $df = 8$, a $p = 0,014$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike u dobi 19 - 25 godina zabilježen je za odgovor *uglavnom se ne slažem* što navodi 29 ispitanika (87,9%), za ispitanike u dobi 26 - 30 godina najveći je postotak zabilježen za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 11 ispitanika (20,8%), dok je za ispitanike u dobi 31 i više godina najveći postotak zabilježen za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 11 ispitanika (20,8%).

Tablica 4.20. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na dob ispitanika (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32)

	Broj ispitanika (%) prema dobi				p*
	19 – 25 godina	26 – 30 godina	31 i više godina	Ukupno	
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistira/la doktoru kod izvođenja pobačaja					0,014
Potpuno se slažem	28 (60,9)	9 (19,6)	9 (19,6)	46 (100,0)	
Uglavnom se slažem	23 (74,2)	3 (9,7)	5 (16,1)	31 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	31 (58,5)	11 (20,8)	11 (20,8)	53 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	29 (87,9)	1 (3,0)	3 (9,1)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	58 (84,1)	3 (4,3)	8 (11,6)	69 (100,0)	
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj					0,110
Potpuno se slažem	42 (65,6)	11 (17,2)	11 (17,2)	64 (100,0)	
Uglavnom se slažem	26 (63,4)	5 (12,2)	10 (24,4)	41 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	35 (74,5)	5 (10,6)	7 (14,9)	47 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	21 (72,4)	5 (17,2)	3 (10,3)	29 (100,0)	
Uopće se ne slažem	45 (88,2)	1 (2,0)	5 (9,8)	51 (100,0)	
Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji					0,118
Potpuno se slažem	51 (83,6)	4 (6,6)	6 (9,8)	61 (100,0)	
Uglavnom se slažem	27 (81,8)	3 (9,1)	3 (9,1)	33 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	36 (65,5)	11 (20,0)	8 (14,5)	55 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	27 (62,8)	5 (11,6)	11 (25,6)	43 (100,0)	
Uopće se ne slažem	28 (70,0)	4 (10,0)	8 (20,0)	40 (100,0)	
Nikad ne bih asistira/la doktoru kod pobačaja					0,052
Potpuno se slažem	48 (81,4)	5 (8,5)	6 (10,2)	59 (100,0)	
Uglavnom se slažem	25 (96,2)	0 (0,0)	1 (3,8)	26 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	31 (59,6)	9 (17,3)	12 (23,1)	52 (100,0)	

Uglavnom se ne slažem	28 (71,8)	5 (12,8)	6 (15,4)	39 (100,0)	
Uopće se ne slažem	37 (66,1)	8 (14,3)	11 (19,6)	56 (100,0)	
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga					0,227
Potpuno se slažem	57 (81,4)	4 (5,7)	9 (12,9)	70 (100,0)	
Uglavnom se slažem	34 (81,0)	3 (7,1)	5 (11,9)	42 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	41 (66,1)	9 (14,5)	12 (19,4)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	12 (57,1)	4 (19,0)	5 (23,8)	21 (100,0)	
Uopće se ne slažem	25 (67,6)	7 (18,9)	5 (13,5)	37 (100,0)	
Pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima					0,462
Potpuno se slažem	29 (82,9)	3 (8,6)	3 (8,6)	35 (100,0)	
Uglavnom se slažem	19 (82,6)	0 (0,0)	4 (17,4)	23 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	48 (69,6)	8 (11,6)	13 (18,8)	69 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	22 (73,3)	5 (16,7)	3 (10,0)	30 (100,0)	
Uopće se ne slažem	51 (68,0)	11 (14,7)	13 (17,3)	75 (100,0)	

U tablici 4.21. možemo vidjeti kako je hi-kvadrat testom dokazano kako s obzirom na mjesto stanovanja ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom* ($\chi^2 = 12,977$, $df = 4$, a $p = 0,011$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *selo* zabilježen je za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 41 ispitanik (49,4%), a za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *grad* zabilježen je za odgovor *uopće se ne slažem* 69 ispitanika (75,0%).

Hi-kvadrat testom dokazano je kako s obzirom na mjesto stanovanja ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene* ($\chi^2 = 12,006$, $df = 4$, a $p = 0,017$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *selo* zabilježen je za odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 29 ispitanika (50,0%), a za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *grad* zabilježen je za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 61 ispitanik (76,2%) (Tablica 4.21.).

Također u tablici 4.21. možemo vidjeti da je hi-kvadratom dokazano kako s obzirom na mjesto stanovanja ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti* ($\chi^2 = 14,304$, $df = 4$, a $p = 0,006$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *selo* zabilježen je odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 24 ispitanika (54,5%), a za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *grad* zabilježen je za odgovor *potpuno se slažem* što navodi 47 ispitanika (79,7%).

Hi-kvadrat testom s obzirom na mjesto stanovanja ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece* ($\chi^2 = 9,837$, $df = 4$, a $p = 0,043$) najveći postotak

odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *selo* zabilježen je odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 16 ispitanika (45,7%), a za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *grad* zabilježen je odgovor *potpuno se slažem* što navodi 44 ispitanika (80,0%) (Tablica 4.21.) .

Vidljivo je i da je hi-kvadratom dokazano kako s obzirom na mjesto stanovanja ispitanika kod *pitanja smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/osobe loše* ($\chi^2 = 12,761$, $df = 4$, a $p = 0,012$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *selo* zabilježen je odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 23 ispitanika (51,1%), a za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *grad* zabilježen je odgovor *potpuno se slažem* što navodi 49 ispitanika (80,3%) (Tablica 4.21.) .

Tablica 4.21. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na mjesto stanovanja (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)

	Broj (%) ispitanika prema mjestu stanovanja			p*
	Selo	Grad	Ukupno	
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom				0,011
Potpuno se slažem	14 (31,8)	30 (68,2)	44 (100,0)	
Uglavnom se slažem	21 (44,7)	26 (55,3)	47 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	41 (49,4)	42 (50,6)	83 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	24 (40,7)	35 (59,3)	59 (100,0)	
Uopće se ne slažem	23 (25,0)	69 (75,0)	92 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene				0,017
Potpuno se slažem	16 (44,4)	20 (55,6)	36 (100,0)	
Uglavnom se slažem	29 (50,0)	29 (50,0)	58 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	39 (41,9)	54 (58,1)	93 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	20 (34,5)	38 (65,5)	58 (100,0)	
Uopće se ne slažem	19 (23,8)	61 (76,2)	80 (100,0)	
Smatram da je pobačaj zločin				0,073
Potpuno se slažem	24 (37,5)	40 (62,5)	64 (100,0)	
Uglavnom se slažem	24 (38,7)	38 (61,3)	62 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	36 (45,6)	43 (54,4)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	19 (46,3)	22 (53,7)	41 (100,0)	
Uopće se ne slažem	20 (25,3)	59 (74,7)	79 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen				0,182
Potpuno se slažem	32 (30,5)	73 (69,5)	105 (100,0)	
Uglavnom se slažem	34 (40,0)	51 (60,0)	85 (100,0)	

Niti se slažem niti se ne slažem	32 (37,2)	54 (62,8)	86 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	11 (50,0)	11 (50,0)	22 (100,0)	
Uopće se ne slažem	14 (51,9)	13 (48,1)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti				
Potpuno se slažem	12 (20,3)	47 (79,7)	59 (100,0)	0,006
Uglavnom se slažem	24 (54,5)	20 (45,5)	44 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	35 (42,7)	47 (57,3)	82 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	21 (41,2)	30 (58,8)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	31 (34,8)	50 (56,2)	89 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece				
Potpuno se slažem	11 (20,0)	44 (80,0)	55 (100,0)	0,043
Uglavnom se slažem	16 (45,7)	19 (54,3)	35 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	29 (40,8)	42 (59,2)	71 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	23 (45,1)	28 (54,9)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	44 (38,9)	69 (61,1)	113 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše				
Potpuno se slažem	12 (19,7)	49 (80,3)	61 (100,0)	0,012
Uglavnom se slažem	23 (51,1)	22 (48,9)	45 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	30 (38,0)	49 (62,0)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	21 (42,9)	28 (57,1)	49 (100,0)	
Uopće se ne slažem	37 (40,7)	54 (59,3)	91 (100,0)	
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom				
Potpuno se slažem	31 (29,5)	74 (70,5)	105 (100,0)	0,263
Uglavnom se slažem	15 (44,1)	19 (55,9)	34 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	40 (42,1)	55 (57,9)	95 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	20 (44,4)	25 (55,6)	45 (100,0)	
Uopće se ne slažem	17 (37,0)	29 (63,0)	46 (100,0)	
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete				
Potpuno se slažem	42 (30,4)	96 (69,6)	138 (100,0)	0,093
Uglavnom se slažem	21 (45,7)	25 (54,3)	46 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	29 (47,5)	32 (52,5)	61 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	15 (45,5)	18 (54,5)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	16 (34,0)	31 (66,0)	47 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana				
Potpuno se slažem	57 (35,6)	103 (64,4)	160 (100,0)	0,373
Uglavnom se slažem	20 (33,3)	40 (66,7)	60 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	30 (48,4)	32 (51,6)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	7 (43,8)	9 (56,2)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	9 (33,3)	18 (66,7)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta				
Potpuno se slažem	62 (36,7)	107 (63,3)	169 (100,0)	0,940
Uglavnom se slažem	21 (38,9)	33 (61,1)	54 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	23 (37,1)	39 (62,9)	62 (100,0)	

Uglavnom se ne slažem	6 (37,5)	10 (62,5)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	11 (45,8)	13 (54,2)	24 (100,0)	
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda				
Potpuno se slažem	19 (43,2)	25 (56,8)	44 (100,0)	0,300
Uglavnom se slažem	13 (33,3)	26 (66,7)	39 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	45 (37,8)	74 (62,2)	119 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	20 (50,0)	20 (50,0)	40 (100,0)	
Uopće se ne slažem	26 (31,3)	57 (68,7)	83 (100,0)	

U tablici 4.22. možemo vidjeti stavove studenata sestrištva o pobačaju za pitanja 27, 28, 29, 30, 31 i 32 s obzirom na mjesto stanovanja te da je hi-kvadratom dokazano kako s obzirom na mjesto stanovanja ispitanika kod *pitanja nikad ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji* ($\chi^2 = 9,665$, $df = 4$, a $p = 0,046$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *selo* zabilježen je odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 18 ispitanika (54,5%), a za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *grad* zabilježen je odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 32 ispitanika (80,0%).

Također hi-kvadratom je dokazano kako s obzirom na mjesto stanovanja ispitanika kod pitanja *pokušao bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima* ($\chi^2 = 10,598$, $df = 4$, a $p = 0,031$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *selo* zabilježen je odgovor *potpuno se slažem* što navodi 21 ispitanik (60,0%), a za ispitanike koji navode kao mjesto stanovanja *grad* zabilježen je odgovor *uglavnom se ne slažem* što navodi 22 ispitanika (73,3%) (Tablica 4.22.).

Tablica 4.22. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na mjesto stanovanja (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32)

	Broj ispitanika (%) prema mjestu stanovanja			p*
	Selo	Grad	Ukupno	
Kada završim studij sestrištva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja				
Potpuno se slažem	16 (34,8)	30 (65,2)	46 (100,0)	0,313
Uglavnom se slažem	9 (29,0)	22 (71,0)	31 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	18 (34,0)	35 (66,0)	53 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	11 (33,3)	22 (66,7)	33 (100,0)	

Uopće se ne slažem	33 (47,8)	36 (52,2)	69 (100,0)	
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj				
Potpuno se slažem	20 (31,2)	44 (68,8)	64 (100,0)	0,518
Uglavnom se slažem	15 (36,6)	26 (63,4)	41 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	16 (34,0)	31 (66,0)	47 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	13 (44,8)	16 (55,2)	29 (100,0)	
Uopće se ne slažem	23 (45,1)	28 (54,9)	51 (100,0)	
Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji				
Potpuno se slažem	25 (41,0)	36 (59,0)	61 (100,0)	0,046
Uglavnom se slažem	18 (54,5)	15 (45,5)	33 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	20 (36,4)	35 (63,6)	55 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	16 (37,2)	27 (62,8)	43 (100,0)	
Uopće se ne slažem	8 (20,0)	32 (80,0)	40 (100,0)	
Nikad ne bih asistirao/la doktoru kod pobačaja				
Potpuno se slažem	24 (40,7)	35 (59,3)	59 (100,0)	0,581
Uglavnom se slažem	10 (38,5)	16 (61,5)	26 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	21 (40,4)	31 (59,6)	52 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	10 (25,6)	29 (74,4)	39 (100,0)	
Uopće se ne slažem	22 (39,3)	34 (60,7)	56 (100,0)	
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga				
Potpuno se slažem	32 (45,7)	38 (54,3)	70 (100,0)	0,470
Uglavnom se slažem	16 (38,1)	26 (61,9)	42 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	20 (32,3)	42 (67,7)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	6 (28,6)	15 (71,4)	21 (100,0)	
Uopće se ne slažem	13 (35,1)	24 (64,9)	37 (100,0)	
Pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima				
Potpuno se slažem	21 (60,0)	14 (40,0)	35 (100,0)	0,031
Uglavnom se slažem	7 (30,4)	16 (69,6)	23 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	27 (39,1)	42 (60,9)	69 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	8 (26,7)	22 (73,3)	30 (100,0)	
Uopće se ne slažem	24 (32,0)	51 (68,0)	75 (100,0)	

U tablici 4.23. možemo vidjeti da je hi-kvadrat testom dokazano kako s obzirom na studij ispitanika kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti* ($\chi^2 = 18,443$, $df = 8$, a $p = 0,018$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji studiraju *stručni studij sestrinstva* zabilježen je za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 74 ispitanika (83,1%), za ispitanike koji studiraju *stručni studij mehatronike* najveći je postotak zabilježen za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 24 ispitanika (29,3%), dok je za

ispitanike koji studiraju *stručni studij računarstva* najveći postotak zabilježen za odgovor *potpuno se slažem* što navodi 9 ispitanika (15,3%).

Tablica 4.23. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručni studij (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)

	Broj (%) ispitanika prema studiju				p*
	Stručni studij sestrinstva	Stručni studij mehatronike	Stručni studij računarstva	Ukupno	
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom					0,327
Potpuno se slažem	28 (63,6)	12 (27,3)	4 (9,1)	44 (100,0)	
Uglavnom se slažem	38 (80,9)	4 (8,5)	5 (10,6)	47 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	58 (69,9)	19 (22,9)	6 (7,2)	83 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	46 (78,0)	7 (11,9)	6 (10,2)	59 (100,0)	
Uopće se ne slažem	62 (67,4)	21 (22,8)	9 (9,8)	92 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene					0,521
Potpuno se slažem	24 (66,7)	9 (25,0)	3 (8,3)	36 (100,0)	
Uglavnom se slažem	43 (74,1)	12 (20,7)	3 (5,2)	58 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	65 (69,9)	20 (21,5)	8 (8,6)	93 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	46 (79,3)	8 (13,8)	4 (6,9)	58 (100,0)	
Uopće se ne slažem	54 (67,5)	14 (17,5)	12 (15,0)	80 (100,0)	
Smatram da je pobačaj zločin					0,134
Potpuno se slažem	45 (70,3)	14 (21,9)	5 (7,8)	64 (100,0)	
Uglavnom se slažem	46 (74,2)	9 (14,5)	7 (11,3)	62 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	63 (79,7)	13 (16,5)	3 (3,8)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	28 (68,3)	11 (26,8)	2 (4,9)	41 (100,0)	
Uopće se ne slažem	50 (63,3)	16 (20,3)	13 (16,5)	79 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen					0,809
Potpuno se slažem	71 (67,6)	20 (19,0)	14 (13,3)	105 (100,0)	
Uglavnom se slažem	60 (70,6)	19 (22,4)	6 (7,1)	85 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	63 (73,3)	17 (19,8)	6 (7,0)	86 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	17 (77,3)	3 (13,6)	2 (9,1)	22 (100,0)	
Uopće se ne slažem	21 (77,8)	4 (14,8)	2 (7,4)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti					0,018
Potpuno se slažem	40 (67,8)	10 (16,9)	9 (15,3)	59 (100,0)	
Uglavnom se slažem	32 (72,7)	7 (15,9)	5 (11,4)	44 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	51 (62,2)	24 (29,3)	7 (8,5)	82 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	35 (68,6)	14 (27,5)	2 (3,9)	51 (100,0)	

Uopće se ne slažem	74 (83,1)	8 (9,0)	7 (7,9)	89 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece					0,420
Potpuno se slažem	36 (65,5)	10 (18,2)	9 (16,4)	55 (100,0)	
Uglavnom se slažem	22 (62,9)	10 (28,6)	3 (8,6)	35 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	50 (70,4)	16 (22,5)	5 (7,0)	71 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	38 (74,5)	10 (19,6)	3 (5,9)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	86 (76,1)	17 (15,0)	10 (8,8)	113 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše					0,469
Potpuno se slažem	40 (65,6)	13 (21,3)	8 (13,1)	61 (100,0)	
Uglavnom se slažem	28 (62,2)	11 (24,4)	6 (13,3)	45 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	56 (70,9)	16 (20,3)	7 (8,9)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	39 (79,6)	9 (18,4)	1 (2,0)	49 (100,0)	
Uopće se ne slažem	69 (75,8)	14 (15,4)	8 (8,8)	91 (100,0)	
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom					0,084
Potpuno se slažem	73 (69,5)	24 (22,9)	8 (7,6)	105 (100,0)	
Uglavnom se slažem	24 (70,6)	5 (14,7)	5 (14,7)	34 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	65 (68,4)	22 (23,2)	8 (8,4)	95 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	40 (88,9)	4 (8,9)	1 (2,2)	45 (100,0)	
Uopće se ne slažem	30 (65,2)	8 (17,4)	8 (17,4)	46 (100,0)	
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete					0,530
Potpuno se slažem	102 (73,9)	21 (15,2)	15 (10,9)	138 (100,0)	
Uglavnom se slažem	34 (73,9)	9 (19,6)	3 (6,5)	46 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	41 (67,2)	15 (24,6)	5 (8,2)	61 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	26 (78,8)	6 (18,2)	1 (3,0)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	29 (61,7)	12 (25,5)	6 (12,8)	47 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana					0,375
Potpuno se slažem	109 (68,1)	34 (21,3)	17 (10,6)	160 (100,0)	
Uglavnom se slažem	44 (73,3)	11 (18,3)	5 (8,3)	60 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	42 (67,7)	15 (24,2)	5 (8,1)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	14 (87,5)	2 (12,5)	0 (0,0)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	23 (85,2)	1 (3,7)	3 (11,1)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta					0,795
Potpuno se slažem	115 (68,0)	36 (21,3)	18 (10,7)	169 (100,0)	
Uglavnom se slažem	40 (74,1)	9 (16,7)	5 (9,3)	54 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	44 (71,0)	12 (19,4)	6 (9,7)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	14 (87,5)	2 (12,5)	0 (0,0)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	19 (79,2)	4 (16,7)	1 (4,2)	24 (100,0)	
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda					0,256

Potpuno se slažem	32 (72,7)	6 (13,6)	6 (13,6)	44 (100,0)
Uglavnom se slažem	31 (79,5)	6 (15,4)	2 (5,1)	39 (100,0)
Niti se slažem niti se ne slažem	87 (73,1)	26 (21,8)	6 (5,0)	119 (100,0)
Uglavnom se ne slažem	30 (75,0)	6 (15,0)	4 (10,0)	40 (100,0)
Uopće se ne slažem	52 (62,7)	19 (22,9)	12 (14,5)	83 (100,0)

U tablici 4.24. možemo vidjeti da je hi-kvadrat testom dokazano kako s obzirom na stručnu spremu majke kod pitanja *smatram da je pobačaj zločin* ($\chi^2 = 21,541$, $df = 12$, $a p = 0,043$), najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike čije majke imaju *osnovnu školu* zabilježen je za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 12 ispitanika (15,2%), za ispitanike čije majke imaju *srednju školu* najveći je postotak zabilježen za odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 48 ispitanika (77,4%), za ispitanike čije majke imaju *višu školu* najveći postotak zabilježen je za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 13 ispitanika (16,5%), dok je za ispitanike čije majke imaju *visoku školu* najveći postotak zabilježen za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 18 ispitanika (22,8%).

Hi-kvadrat testom dokazano je kako je s obzirom na stručnu spremu majke kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece* ($\chi^2 = 32,694$, $df = 12$, $a p = 0,001$), najveći postotak odgovora za ispitanike čije majke imaju *osnovnu školu* zabilježen je za odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 8 ispitanika (22,9%), za ispitanike čije majke imaju *srednju školu* najveći je postotak zabilježen za odgovor *uopće se ne slažem* što navodi 85 ispitanika (75,2%), za ispitanike čije majke imaju *višu školu* najveći postotak zabilježen je za odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 7 ispitanika (20,0%), dok je za ispitanike čije majke imaju *visoku školu* najveći postotak zabilježen za odgovor *potpuno se slažem* koji navodi 15 ispitanika (27,3%) (Tablica 4.24.) .

Tablica 4.24. Statistika hi-hvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu majke (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)

	Broj (%) ispitanika prema stručnoj spremi majke				Ukupno	p*
	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola	Visoka škola		
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom						
Potpuno se slažem	1 (2,3)	32 (72,7)	4 (9,1)	7 (15,9)	44 (100,0)	0,100
Uglavnom se slažem	5 (10,6)	36 (76,6)	4 (8,5)	2 (4,3)	47 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (8,4)	59 (71,1)	10 (12,0)	7 (8,4)	83 (100,0)	

Uglavnom se ne slažem	7 (11,9)	42 (71,2)	5 (8,5)	5 (8,5)	59 (100,0)	
Uopće se ne slažem	9 (9,8)	52 (56,5)	10 (10,9)	21 (22,8)	92 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene						
Potpuno se slažem	0 (0,0)	28 (77,8)	3 (8,3)	5 (13,9)	36 (100,0)	0,339
Uglavnom se slažem	7 (12,1)	42 (72,4)	3 (5,2)	6 (10,3)	58 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	8 (8,6)	63 (67,7)	13 (14,0)	9 (9,7)	93 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	6 (10,3)	41 (70,7)	5 (8,6)	6 (10,3)	58 (100,0)	
Uopće se ne slažem	8 (10,0)	47 (58,8)	9 (11,3)	16 (20,0)	80 (100,0)	
Smatram da je pobačaj zločin						
Potpuno se slažem	3 (4,7)	47 (73,4)	7 (10,9)	7 (10,9)	64 (100,0)	0,043
Uglavnom se slažem	5 (8,1)	48 (77,4)	3 (4,8)	6 (9,7)	62 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	12 (15,2)	46 (58,2)	13 (16,5)	8 (10,1)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (7,3)	31 (75,6)	4 (9,8)	3 (7,3)	41 (100,0)	
Uopće se ne slažem	6 (7,6)	49 (62,0)	6 (7,6)	18 (22,8)	79 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen						
Potpuno se slažem	10 (9,5)	68 (64,8)	8 (7,6)	19 (18,1)	105 (100,0)	0,488
Uglavnom se slažem	10 (11,8)	60 (70,6)	7 (8,2)	8 (9,4)	85 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	8 (9,3)	55 (64,0)	12 (14,0)	11 (12,8)	86 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	1 (4,5)	17 (77,3)	2 (9,1)	2 (9,1)	22 (100,0)	
Uopće se ne slažem	0 (0,0)	21 (77,8)	4 (14,8)	2 (7,4)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti						
Potpuno se slažem	4 (6,8)	35 (59,3)	4 (6,8)	16 (27,1)	59 (100,0)	0,083
Uglavnom se slažem	5 (11,4)	31 (70,5)	6 (13,6)	2 (4,5)	44 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	8 (9,8)	54 (65,9)	11 (13,4)	9 (11,0)	82 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (5,9)	40 (78,4)	5 (9,8)	3 (5,9)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	9 (10,1)	61 (68,5)	7 (7,9)	12 (13,5)	89 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece						
Potpuno se slažem	2 (3,6)	33 (60,0)	5 (9,1)	15 (27,3)	55 (100,0)	0,001
Uglavnom se slažem	8 (22,9)	17 (48,6)	7 (20,0)	3 (8,6)	35 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	4 (5,6)	50 (70,4)	10 (14,1)	7 (9,9)	71 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (7,8)	36 (70,6)	6 (11,8)	5 (9,8)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	11 (9,7)	85 (75,2)	5 (4,4)	12 (10,6)	113 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše						
Potpuno se slažem	5 (8,2)	35 (57,4)	6 (9,8)	15 (24,6)	61 (100,0)	0,063
Uglavnom se slažem	7 (15,6)	27 (60,0)	7 (15,6)	4 (8,9)	45 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (8,9)	51 (64,6)	12 (15,2)	9 (11,4)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (6,1)	38 (77,6)	3 (6,1)	5 (10,2)	49 (100,0)	
Uopće se ne slažem	7 (7,7)	70 (76,9)	5 (5,5)	9 (9,9)	91 (100,0)	
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom						0,157

Potpuno se slažem	12 (11,4)	60 (57,1)	11 (10,5)	22 (21,0)	105 (100,0)	
Uglavnom se slažem	3 (8,8)	23 (67,6)	5 (14,7)	3 (8,8)	34 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	9 (9,5)	73 (76,8)	7 (7,4)	6 (6,3)	95 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (6,7)	32 (71,1)	6 (13,3)	4 (8,9)	45 (100,0)	
Uopće se ne slažem	2 (4,3)	33 (71,7)	4 (8,7)	7 (15,2)	46 (100,0)	
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete						
Potpuno se slažem	10 (7,2)	91 (65,9)	14 (10,1)	23 (16,7)	138 (100,0)	0,829
Uglavnom se slažem	6 (13,0)	32 (69,6)	5 (10,9)	3 (6,5)	46 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	5 (8,2)	44 (72,1)	5 (8,2)	7 (11,5)	61 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	5 (15,2)	22 (66,7)	3 (9,1)	3 (9,1)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	3 (6,4)	32 (68,1)	6 (12,8)	6 (12,8)	47 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana						
Potpuno se slažem	18 (11,3)	95 (59,4)	22 (13,8)	25 (15,6)	160 (100,0)	0,125
Uglavnom se slažem	5 (8,3)	45 (75,0)	6 (10,0)	4 (6,7)	60 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	4 (6,5)	48 (77,4)	1 (1,6)	9 (14,5)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	1 (6,3)	13 (81,3)	2 (12,5)	0 (0,0)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	1 (3,7)	20 (74,1)	2 (7,4)	4 (14,8)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta						
Potpuno se slažem	18 (10,7)	105 (62,1)	21 (12,4)	25 (14,8)	169 (100,0)	0,472
Uglavnom se slažem	4 (7,4)	39 (72,2)	6 (11,1)	5 (9,3)	54 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	5 (8,1)	46 (74,2)	2 (3,2)	9 (14,5)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	0 (0,0)	14 (87,5)	2 (12,5)	0 (0,0)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	2 (8,3)	17 (70,8)	2 (8,3)	3 (12,5)	24 (100,0)	
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda						
Potpuno se slažem	4 (9,1)	25 (56,8)	6 (13,6)	9 (20,5)	44 (100,0)	0,213
Uglavnom se slažem	1 (2,6)	32 (82,1)	3 (7,7)	3 (7,7)	39 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	11 (9,2)	84 (70,6)	9 (7,6)	15 (12,6)	119 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (7,5)	31 (77,5)	5 (12,5)	1 (2,5)	40 (100,0)	
Uopće se ne slažem	10 (12,0)	49 (59,0)	10 (12,0)	14 (16,9)	83 (100,0)	

Pogledaju li se odgovori studenata sestrištva u tablici 4.25. za pitanja 27, 28, 29, 30, 31, 32 s obzirom na stručnu spremu majke može se uočiti kako je p u svim slučajevima veći od 0,05 ($p > 0,05$) što znači da nisu uočene značajne razlike za navedena pitanja s obzirom na stručnu spremu majke.

Tablica 4.25. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu majke (pitanja 27, 28, 29, 30, 31, 32)

	Broj ispitanika (%) prema stručnoj spremi majke					p*
	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola	Visoka škola	Ukupno	
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja						0,685
Potpuno se slažem	4 (8,7)	27 (58,7)	6 (13,0)	9 (19,6)	46 (100,0)	
Uglavnom se slažem	3 (9,7)	21 (67,7)	2 (6,5)	5 (16,1)	31 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (11,3)	39 (73,6)	5 (9,4)	3 (5,7)	53 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (9,1)	24 (72,7)	4 (12,1)	2 (6,1)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	5 (7,2)	52 (75,4)	5 (7,2)	7 (10,1)	69 (100,0)	
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj						0,669
Potpuno se slažem	6 (9,4)	41 (64,1)	5 (7,8)	12 (18,8)	64 (100,0)	
Uglavnom se slažem	3 (7,3)	29 (70,7)	7 (17,1)	2 (4,9)	41 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	4 (8,5)	35 (74,5)	3 (6,4)	5 (10,6)	47 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (10,3)	21 (72,4)	3 (10,3)	2 (6,9)	29 (100,0)	
Uopće se ne slažem	5 (9,8)	37 (72,5)	4 (7,8)	5 (9,8)	51 (100,0)	
Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji						0,111
Potpuno se slažem	5 (8,2)	46 (75,4)	6 (9,8)	4 (6,6)	61 (100,0)	
Uglavnom se slažem	4 (12,1)	20 (60,6)	3 (9,1)	6 (18,2)	33 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (10,9)	42 (76,4)	3 (5,5)	4 (7,3)	55 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	2 (4,7)	34 (79,1)	5 (11,6)	2 (4,7)	43 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (10,0)	21 (52,5)	5 (12,5)	10 (25,0)	40 (100,0)	
Nikad ne bih asistirao/la doktoru kod pobačaja						0,337
Potpuno se slažem	5 (8,5)	45 (76,3)	3 (5,1)	6 (10,2)	59 (100,0)	
Uglavnom se slažem	1 (3,8)	19 (73,1)	5 (19,2)	1 (3,8)	26 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (11,5)	40 (76,9)	3 (5,8)	3 (5,8)	52 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (10,3)	25 (64,1)	4 (10,3)	6 (15,4)	39 (100,0)	
Uopće se ne slažem	5 (8,9)	34 (60,7)	7 (12,5)	10 (17,9)	56 (100,0)	
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga						0,228
Potpuno se slažem	3 (4,3)	57 (81,4)	5 (7,1)	5 (7,1)	70 (100,0)	
Uglavnom se slažem	4 (9,5)	33 (78,6)	1 (2,4)	4 (9,5)	42 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (11,3)	40 (64,5)	8 (12,9)	7 (11,3)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	2 (9,5)	14 (66,7)	2 (9,5)	3 (14,3)	21 (100,0)	
Uopće se ne slažem	5 (13,5)	19 (51,4)	6 (16,2)	7 (18,9)	37 (100,0)	
Pokušao/la bih odgovoriti i drugo						0,474

zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima						
Potpuno se slažem	3 (8,6)	28 (80,0)	1 (2,9)	3 (8,6)	35 (100,0)	
Uglavnom se slažem	2 (8,7)	18 (78,3)	1 (4,3)	2 (8,7)	23 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (10,1)	51 (73,9)	8 (11,6)	3 (4,3)	69 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	2 (6,7)	19 (63,3)	4 (13,3)	5 (16,7)	30 (100,0)	
Uopće se ne slažem	7 (9,3)	47 (62,7)	8 (10,7)	13 (17,3)	75 (100,0)	

Pogledaju li se odgovori ispitanika u tablici 4.26. za pitanja 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 i 26 s obzirom na stručnu spremu oca može se uočiti kako je p u svim slučajevima veći od 0,05 ($p > 0,05$) što znači da nisu uočene značajne razlike u odgovorima za navedena pitanja s obzirom na stručnu spremu oca.

Tablica 4.26. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu oca (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)

	Broj (%) ispitanika prema stručnoj spreml oca					p*
	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola	Visoka škola	Ukupno	
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom						0,328
Potpuno se slažem	2 (4,5)	31 (70,5)	5 (11,4)	6 (13,6)	44 (100,0)	
Uglavnom se slažem	5 (10,6)	36 (76,6)	5 (10,6)	1 (2,1)	47 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	8 (9,6)	60 (72,3)	4 (4,8)	11 (13,3)	83 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	5 (8,5)	39 (66,1)	7 (11,9)	8 (13,6)	59 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (4,3)	59 (64,1)	14 (15,2)	15 (16,3)	92 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene						0,332
Potpuno se slažem	0 (0,0)	27 (75,0)	5 (13,9)	4 (11,1)	36 (100,0)	
Uglavnom se slažem	9 (15,5)	39 (67,2)	4 (6,9)	6 (10,3)	58 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (7,5)	68 (73,1)	7 (7,5)	11 (11,8)	93 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (6,9)	39 (67,2)	8 (13,8)	7 (12,1)	58 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (5,0)	52 (65,0)	11 (13,8)	13 (16,3)	80 (100,0)	
Smatram da je pobačaj zločin						0,190
Potpuno se slažem	4 (6,3)	48 (75,0)	7 (10,9)	5 (7,8)	64 (100,0)	
Uglavnom se slažem	9 (14,5)	41 (66,1)	3 (4,8)	9 (14,5)	62 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (7,6)	55 (69,6)	9 (11,4)	9 (11,4)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (9,8)	28 (68,3)	3 (7,3)	6 (14,6)	41 (100,0)	
Uopće se ne slažem	1 (1,3)	53 (67,1)	13 (16,5)	12 (15,2)	79 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen						0,662

Potpuno se slažem	7 (6,7)	69 (65,7)	14 (13,3)	15 (14,3)	105 (100,0)	
Uglavnom se slažem	7 (8,2)	63 (74,1)	7 (8,2)	8 (9,4)	85 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (8,1)	58 (67,4)	6 (7,0)	15 (17,4)	86 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	2 (9,1)	15 (68,2)	4 (18,2)	1 (4,5)	22 (100,0)	
Uopće se ne slažem	1 (3,7)	20 (74,1)	4 (14,8)	2 (7,4)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti						
Potpuno se slažem	3 (5,1)	37 (62,7)	7 (11,9)	12 (20,3)	59 (100,0)	0,242
Uglavnom se slažem	1 (2,3)	35 (79,5)	6 (13,6)	2 (4,5)	44 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (7,3)	52 (63,4)	12 (14,6)	12 (14,6)	82 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (7,8)	36 (70,6)	5 (9,8)	6 (11,8)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	10 (11,2)	65 (73,0)	5 (5,6)	9 (10,1)	89 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece						
Potpuno se slažem	2 (3,6)	32 (58,2)	8 (14,5)	13 (23,6)	55 (100,0)	0,148
Uglavnom se slažem	1 (2,9)	23 (65,7)	6 (17,1)	5 (14,3)	35 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	4 (5,6)	54 (76,1)	7 (9,9)	6 (8,5)	71 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	6 (11,8)	35 (68,6)	6 (11,8)	4 (7,8)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	11 (9,7)	81 (71,7)	8 (7,1)	13 (11,5)	113 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše						
Potpuno se slažem	4 (6,6)	37 (60,7)	10 (16,4)	10 (16,4)	61 (100,0)	0,545
Uglavnom se slažem	1 (2,2)	30 (66,7)	5 (11,1)	9 (20,0)	45 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	8 (10,1)	55 (69,6)	9 (11,4)	7 (8,9)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (8,2)	36 (73,5)	3 (6,1)	6 (12,2)	49 (100,0)	
Uopće se ne slažem	7 (7,7)	67 (73,6)	8 (8,8)	9 (9,9)	91 (100,0)	
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom						
Potpuno se slažem	5 (4,8)	69 (65,7)	15 (14,3)	16 (15,2)	105 (100,0)	0,546
Uglavnom se slažem	2 (5,9)	24 (70,6)	6 (17,6)	2 (5,9)	34 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	9 (9,5)	67 (70,5)	6 (6,3)	13 (13,7)	95 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (8,9)	34 (75,6)	2 (4,4)	5 (11,1)	45 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (8,7)	31 (67,4)	6 (13,0)	5 (10,9)	46 (100,0)	
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete						
Potpuno se slažem	8 (5,8)	94 (68,1)	15 (10,9)	21 (15,2)	138 (100,0)	0,291
Uglavnom se slažem	3 (6,5)	34 (73,9)	6 (13,0)	3 (6,5)	46 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (11,5)	42 (68,9)	8 (13,1)	4 (6,6)	61 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (12,1)	20 (60,6)	1 (3,0)	8 (24,2)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	2 (4,3)	35 (74,5)	5 (10,6)	5 (10,6)	47 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana						
Potpuno se slažem	12 (7,5)	99 (61,9)	27 (16,9)	22 (13,8)	160 (100,0)	0,120
Uglavnom se slažem	6 (10,0)	42 (70,0)	4 (6,7)	8 (13,3)	60 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne	2 (3,2)	51 (82,3)	2 (3,2)	7 (11,3)	62 (100,0)	

slažem						
Uglavnom se ne slažem	2 (12,5)	12 (75,0)	1 (6,3)	1 (6,3)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	2 (7,4)	21 (77,8)	1 (3,7)	3 (11,1)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta						
Potpuno se slažem	12 (7,1)	109 (64,5)	27 (16,0)	21 (12,4)	169 (100,0)	0,245
Uglavnom se slažem	4 (7,4)	40 (74,1)	3 (5,6)	7 (13,0)	54 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	3 (4,8)	49 (79,0)	2 (3,2)	8 (12,9)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	1 (6,3)	11 (68,8)	2 (12,5)	2 (12,5)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (16,7)	16 (66,7)	1 (4,2)	3 (12,5)	24 (100,0)	
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda						
Potpuno se slažem	2 (4,5)	33 (75,0)	4 (9,1)	5 (11,4)	44 (100,0)	0,437
Uglavnom se slažem	2 (5,1)	28 (71,8)	1 (2,6)	8 (20,5)	39 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (5,9)	83 (69,7)	13 (10,9)	16 (13,4)	119 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	6 (15,0)	26 (65,0)	4 (10,0)	4 (10,0)	40 (100,0)	
Uopće se ne slažem	7 (8,4)	55 (66,3)	13 (15,7)	8 (9,6)	83 (100,0)	

Pogledaju li se odgovori studenata sestinstva u tablici 4.27. za pitanja 27, 28, 29, 30, 31, 32 s obzirom na stručnu spremu oca može se uočiti kako je p također u svim slučajevima veći od 0,05 ($p > 0,05$) što znači da nisu uočene značajne razlike u odgovorima za navedena pitanja s obzirom na stručnu spremu oca.

Tablica 4.27. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu oca (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32)

	Broj ispitanika (%) prema stručnoj spremi oca					p*
	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola	Visoka škola	Ukupno	
Kada završim studij sestinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja						
Potpuno se slažem	4 (8,7)	30 (65,2)	5 (10,9)	7 (15,2)	46 (100,0)	0,392
Uglavnom se slažem	6 (19,4)	18 (58,1)	3 (9,7)	4 (12,9)	31 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	5 (9,4)	37 (69,8)	3 (5,7)	8 (15,1)	53 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	0 (0,0)	28 (84,8)	2 (6,1)	3 (9,1)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	5 (7,2)	54 (78,3)	4 (5,8)	6 (8,7)	69 (100,0)	
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj						
Potpuno se slažem	7 (10,9)	41 (64,1)	4 (6,3)	12 (18,8)	64 (100,0)	0,357
Uglavnom se slažem	2 (4,9)	29 (70,7)	6 (14,6)	4 (9,8)	41 (100,0)	

Niti se slažem niti se ne slažem	6 (12,8)	33 (70,2)	4 (8,5)	4 (8,5)	47 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	1 (3,4)	24 (82,8)	2 (6,9)	2 (6,9)	29 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (7,8)	40 (78,4)	1 (2,0)	6 (11,8)	51 (100,0)	
Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji						0,075
Potpuno se slažem	5 (8,2)	52 (85,2)	2 (3,3)	2 (3,3)	61 (100,0)	
Uglavnom se slažem	1 (3,0)	26 (78,8)	2 (6,1)	4 (12,1)	33 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	8 (14,5)	38 (69,1)	3 (5,5)	6 (10,9)	55 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	3 (7,0)	27 (62,8)	6 (14,0)	7 (16,3)	43 (100,0)	
Uopće se ne slažem	3 (7,5)	24 (60,0)	4 (10,0)	9 (22,5)	40 (100,0)	
Nikad ne bih asistirao/la doktoru kod pobačaja						0,824
Potpuno se slažem	5 (8,5)	44 (74,6)	3 (5,1)	7 (11,9)	59 (100,0)	
Uglavnom se slažem	0 (0,0)	21 (80,8)	3 (11,5)	2 (7,7)	26 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (11,5)	36 (69,2)	3 (5,8)	7 (13,5)	52 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	5 (12,8)	28 (71,8)	3 (7,7)	3 (7,7)	39 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (7,1)	38 (67,9)	5 (8,9)	9 (16,1)	56 (100,0)	
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga						0,609
Potpuno se slažem	7 (10,0)	53 (75,7)	5 (7,1)	5 (7,1)	70 (100,0)	
Uglavnom se slažem	6 (14,3)	27 (64,3)	2 (4,8)	7 (16,7)	42 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	4 (6,5)	47 (75,8)	5 (8,1)	6 (9,7)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	0 (0,0)	14 (66,7)	2 (9,5)	5 (23,8)	21 (100,0)	
Uopće se ne slažem	3 (8,1)	26 (70,3)	3 (8,1)	5 (13,5)	37 (100,0)	
Pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima						0,280
Potpuno se slažem	5 (14,3)	28 (80,0)	1 (2,9)	1 (2,9)	35 (100,0)	
Uglavnom se slažem	1 (4,3)	15 (65,2)	1 (4,3)	6 (26,1)	23 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (8,7)	53 (76,8)	4 (5,8)	6 (8,7)	69 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	2 (6,7)	19 (63,3)	3 (10,0)	6 (20,0)	30 (100,0)	
Uopće se ne slažem	6 (8,0)	52 (69,3)	8 (10,7)	9 (12,0)	75 (100,0)	

U tablici 4.28. možemo vidjeti da je hi-kvadrat testom dokazano kako s obzirom na to da li ispitanici imaju djece ili ne kod pitanja *smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete* ($\chi^2 = 11,175$, $df = 4$, a $p = 0,025$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji imaju djecu zabilježen je za odgovor *potpuno se slažem* što navodi 36 ispitanika (26,1%), za ispitanike koji navode na *nemaju djecu* najveći postotak odgovora zabilježen je za odgovor *niti se slažem niti se ne slažem* što navodi 55 ispitanika (90,2%).

Također je vidljivo u tablici 4.28. da je hi-kvadrat testom dokazano kako s obzirom na to da li ispitanici imaju djece ili ne kod pitanja *smatram da pobačaj ugrožava demografski*

opstanak naroda ($\chi^2 = 10,234$, $df = 4$, a $p = 0,037$) najveći postotak odgovora ($n > 10$) za ispitanike koji *imaju djecu* zabilježen je odgovor *potpuno se slažem* što navodi 14 ispitanika (31,8%), za ispitanike koji *nemaju djecu* najveći postotak odgovora zabilježen je za odgovor *uglavnom se slažem* što navodi 36 ispitanika (92,3%).

Tablica 4.28. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom imaju li djece

	Broj (%) ispitanika prema tome imaju li djece			p*
	Da	Ne	Ukupno	
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom				0,694
Potpuno se slažem	6 (13,6)	38 (86,4)	44 (100,0)	
Uglavnom se slažem	10 (21,3)	37 (78,7)	47 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	14 (16,9)	69 (83,1)	83 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	14 (23,7)	45 (76,3)	59 (100,0)	
Uopće se ne slažem	16 (17,4)	76 (82,6)	92 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene				0,312
Potpuno se slažem	8 (22,2)	28 (77,8)	36 (100,0)	
Uglavnom se slažem	10 (17,2)	48 (82,8)	58 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	11 (11,8)	82 (88,2)	93 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	14 (24,1)	44 (75,9)	58 (100,0)	
Uopće se ne slažem	17 (21,2)	63 (78,8)	80 (100,0)	
Smatram da je pobačaj zločin				0,936
Potpuno se slažem	14 (21,9)	50 (78,1)	64 (100,0)	
Uglavnom se slažem	10 (16,1)	52 (83,9)	62 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	15 (19,0)	64 (81,0)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	7 (17,1)	34 (82,9)	41 (100,0)	
Uopće se ne slažem	14 (17,7)	65 (82,3)	79 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen				0,086
Potpuno se slažem	28 (26,7)	77 (73,3)	105 (100,0)	
Uglavnom se slažem	15 (17,6)	70 (82,4)	85 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	12 (14,0)	74 (86,0)	86 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	2 (9,1)	20 (90,9)	22 (100,0)	
Uopće se ne slažem	3 (11,1)	24 (88,9)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti				0,157
Potpuno se slažem	13 (22,0)	46 (78,0)	59 (100,0)	
Uglavnom se slažem	11 (25,0)	33 (75,0)	44 (100,0)	

Niti se slažem niti se ne slažem	11 (13,4)	71 (86,6)	82 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	5 (9,8)	46 (90,2)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	20 (22,5)	69 (77,5)	89 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece				
Potpuno se slažem	13 (23,6)	42 (76,4)	55 (100,0)	0,323
Uglavnom se slažem	9 (25,7)	26 (74,3)	35 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	8 (11,3)	63 (88,7)	71 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	9 (17,6)	42 (82,4)	51 (100,0)	
Uopće se ne slažem	21 (18,6)	92 (81,4)	113 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše				
Potpuno se slažem	10 (16,4)	51 (83,6)	61 (100,0)	0,951
Uglavnom se slažem	8 (17,8)	37 (82,2)	45 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	15 (19,0)	64 (81,0)	79 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	8 (16,3)	41 (83,7)	49 (100,0)	
Uopće se ne slažem	19 (20,9)	72 (79,1)	91 (100,0)	
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom				
Potpuno se slažem	27 (25,7)	78 (74,3)	105 (100,0)	0,064
Uglavnom se slažem	8 (23,5)	26 (76,5)	34 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	11 (11,6)	84 (88,4)	95 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	5 (11,1)	40 (88,9)	45 (100,0)	
Uopće se ne slažem	9 (19,6)	37 (80,4)	46 (100,0)	
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete				
Potpuno se slažem	36 (26,1)	102 (73,9)	138 (100,0)	0,025
Uglavnom se slažem	9 (19,6)	37 (80,4)	46 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	6 (9,8)	55 (90,2)	61 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	4 (12,1)	29 (87,9)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	5 (10,6)	42 (89,4)	47 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana				
Potpuno se slažem	34 (21,2)	126 (78,8)	160 (100,0)	0,142
Uglavnom se slažem	10 (16,7)	50 (83,3)	60 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	7 (11,3)	55 (88,7)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	1 (6,2)	15 (93,8)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	8 (29,6)	19 (70,4)	27 (100,0)	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta				
Potpuno se slažem	37 (21,9)	132 (78,1)	169 (100,0)	0,446
Uglavnom se slažem	9 (16,7)	45 (83,3)	54 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	9 (14,5)	53 (85,5)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	1 (6,2)	15 (93,8)	16 (100,0)	
Uopće se ne slažem	4 (16,7)	20 (83,3)	24 (100,0)	
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda				
Potpuno se slažem	14 (31,8)	30 (68,2)	44 (100,0)	0,037

Uglavnom se slažem	3 (7,7)	36 (92,3)	39 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	17 (14,3)	102 (85,7)	119 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	8 (20,0)	32 (80,0)	40 (100,0)	
Uopće se ne slažem	18 (21,7)	65 (78,3)	83 (100,0)	

Pogledaju li se odgovori studenata sestrinstva u tablici 4.29. za pitanja 27, 28, 29, 30, 31, 32 s obzirom na to imaju li djece ili nemaju može se uočiti kako je p u svim slučajevima veći od 0,05 ($p > 0,05$) što znači da nisu uočene značajne razlike u odgovorima za navedena pitanja s obzirom na to imaju li djece ili nemaju.

Tablica 4.29. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom imaju li djece ili nemaju

	Broj (%) ispitanika prema tome imaju li djece			p*
	Da	Ne	Ukupno	
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistira/la doktoru kod izvođenja pobačaja				0,153
Potpuno se slažem	13 (28,3)	33 (71,7)	46 (100,0)	
Uglavnom se slažem	7 (22,6)	24 (77,4)	31 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	19 (35,8)	34 (64,2)	53 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	6 (18,2)	27 (81,8)	33 (100,0)	
Uopće se ne slažem	12 (17,4)	57 (82,6)	69 (100,0)	
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj				0,085
Potpuno se slažem	18 (28,1)	46 (71,9)	64 (100,0)	
Uglavnom se slažem	15 (36,6)	26 (63,4)	41 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	11 (23,4)	36 (76,6)	47 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	7 (24,1)	22 (75,9)	29 (100,0)	
Uopće se ne slažem	6 (11,8)	45 (88,2)	51 (100,0)	
Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji				0,216
Potpuno se slažem	10 (16,4)	51 (83,6)	61 (100,0)	
Uglavnom se slažem	6 (18,2)	27 (81,8)	33 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	14 (25,5)	41 (74,5)	55 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	14 (32,6)	29 (67,4)	43 (100,0)	
Uopće se ne slažem	13 (32,5)	27 (67,5)	40 (100,0)	
Nikad ne bih asistira/la doktoru kod pobačaja				0,109
Potpuno se slažem	12 (20,3)	47 (79,7)	59 (100,0)	
Uglavnom se slažem	2 (7,7)	24 (92,3)	26 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	18 (34,6)	34 (65,4)	52 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	10 (25,6)	29 (74,4)	39 (100,0)	
Uopće se ne slažem	15 (26,8)	41 (73,2)	56 (100,0)	

Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga				
Potpuno se slažem	16 (22,9)	54 (77,1)	70 (100,0)	0,570
Uglavnom se slažem	8 (19,0)	34 (81,0)	42 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	16 (25,8)	46 (74,2)	62 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	8 (38,1)	13 (61,9)	21 (100,0)	
Uopće se ne slažem	9 (24,3)	28 (75,7)	37 (100,0)	
Pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima				
Potpuno se slažem	9 (25,7)	26 (74,3)	35 (100,0)	0,912
Uglavnom se slažem	4 (17,4)	19 (82,6)	23 (100,0)	
Niti se slažem niti se ne slažem	16 (23,2)	53 (76,8)	69 (100,0)	
Uglavnom se ne slažem	8 (26,7)	22 (73,3)	30 (100,0)	
Uopće se ne slažem	20 (26,7)	55 (73,3)	75 (100,0)	

U sljedećoj tablici 4.30. možemo vidjeti koje statistički značajne razlike smo utvrdili hi-kvadrat testom s obzirom na dob, spol, mjesto stanovanja, stručni studij, stručnu spremu ili s obzirom na to imaju li ispitanici djece. U tablici su navedene varijable koje su povezane te vrijednost hi-kvadrat test, stupnjevi slobode i vrijednost p.

Tablica 4.30. Statistika hi kvadrata za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju – najznačajniji rezultati

Varijable koje se povezuju	χ^2	df	p
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti – spol	10,204	4	0,037
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana - spol	12,600	4	0,013
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je fetus oštećen - dob	17,002	8	0,030
Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom – dob	18,613	8	0,017
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete - dob	18,006	8	0,021
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom – mjesto stanovanja	12,997	4	0,011
Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene- mjesto stanovanja	12,006	4	0,017
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko žena nije udana a želi pobaciti – mjesto stanovanja	14,304	4	0,006
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece – mjesto stanovanja	9,837	4	0,043
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše – mjesto stanovanja	12,761	4	0,012
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko žena nije udana, a želi pobaciti – studij	18,443	8	0,018

Smatram da je pobačaj zločin – stručna sprema majke	21,541	12	0,043
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece – stručna sprema majke	32,963	12	0,001
Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete – imaju li djece	11,175	4	0,025
Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda – imaju li djece	10,234	4	0,037
Kad završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja – dob	19,234	8	0,014
Nikad ne bih savjetovao/la pacijentici pobačaj ni u kojoj situaciji – mjesto stanovanja	9,665	4	0,046
Pokušao bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluje pri induciranim pobačajima – mjesto stanovanja	10.598	4	0,031

4.3. Logistička regresija

Nadalje, biti će provedena logistička regresija, kako bi se definirala razina povezanosti između promatranih dihotomnih varijabli u istraživanju i pridruženih nezavisnih metričkih varijabli. Pitanja koja ulaze u analizu kao nezavisne metričke varijable kad su u pitanju svi promatrani ispitanici su: *smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom, smatram da je pobačaj zločin, smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen, smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše, smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana*, dok su zavisne varijable sljedeće: *vrsta studija, spol, imaju li ispitanici djece, mjesto stanovanja*. Pitanja koja ulaze u analizu kao nezavisne metričke varijable kad su u pitanju studenti sestrinstva su: *kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja, uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj, ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga*, dok su zavisne varijable sljedeće: *spol, imaju li ispitanici djece, mjesto stanovanja*.

Analiza je koncipirana na način da je logistička regresija izračunata za sve promatrane studente (Tablice 4.31. – 4.37.), te zasebno samo za studente studija sestrinstva (Tablice 4.38.- 4.40), rezultati su prikazani pomoću usporednih tablica frekvencija i putem tablice regresije.

Logistička regresija je zaseban oblik regresije koja ima zadatak predvidjeti i objasniti binarnu (dvogrupnu) kategoričku varijablu u većoj mjeri nego metričke zavisne mjere (što je adekvatnije ispitivanje putem linearne multiple regresije).

Logistička regresija se može opisati kao procjenjivanje odnosa između jedne nemetričke (binarne) zavisne varijable i skupine metričkih ili nemetričkih nezavisnih varijabli, što se u općem obliku može napisati:

$$Y_1 = X_1 + X_2 + X_3 + \dots + X_n$$

Gdje Y_1 predstavlja binomnu metričku varijablu, dok su X_1, X_2, X_3 nemetričke ili metričke varijable.

Tablica 4.31. je unakrsna tablica koja prikazuje odgovore ispitanika za pitanje smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom s obzirom na varijablu studij.

Na temelju provedene logičke regresije prikazana je jednadžba regresije, iz prikazane tablice može se uočiti kako je vrijednost signifikantnosti koeficijenta značajna ($p < 0,05$) samo kod pitanja *smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom* pri čemu je vrijednost koeficijenta B pozitivna što označava pozitivnu povezanost za pitanje *smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom* i log odds za *promatrani studij*.

Iz Tablice 4.32. vidimo da kod ispitanika koji ne studiraju stručni studij sestrinstva postoji za 1,449 veća vjerojatnost da smatraju *da pobačaj treba zabraniti zakonom*, pod pretpostavkom da ostale promatrane vrijednosti prediktora ostanu nepromijenjene, u odnosu na one ispitanike koji studiraju *stručni studij sestrinstva*.

Za ostale, varijable u istraživanju vrijednost signifikantnosti koeficijenta je veća od 0,05, što znači da regresija nije statistički značajna.

Tablica 4.31. Unakrsna tablica za odgovore ispitanika na pitanje smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom s obzirom na varijablu studij

		Studirate		Ukupno
		drugo	Stručni studij sestrinstva	
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom	Potpuno se slažem	16	28	44
	Uglavnom se slažem	9	38	47
	Niti se slažem niti se ne slažem	25	58	83
	Uglavnom se ne slažem	13	46	59
	Uopće se ne slažem	30	62	92
Ukupno		93	232	325

Tablica 4.32. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i promatrani studij (usporedba za cjelokupni uzorak)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom (P1)	0,371	0,174	4,539	1	0,033	1,449
Smatram da je pobačaj zločin (P2)	-0,214	0,164	1,707	1	0,191	0,807
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen (P3)	0,064	0,133	0,234	1	0,628	1,067
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše (P4)	0,152	0,118	1,674	1	0,196	1,164
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana (P5)	0,154	0,131	1,377	1	0,241	1,166
Konstanta	-0,587	0,789	0,554	1	0,457	0,556

$$\log(\text{ods}) = -0,587 + 0,371*p1 - 0,214*P2 + 0,064*P3 + 0,152*P4 + 0,154*P5$$

Tablica 4.33. je unakrsna tablica koja prikazuje odgovore ispitanika za pitanje smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana s obzirom na varijablu spol. Na temelju provedene logičke regresije prikazana je jednadžba regresije, iz prikazane tablice 4.34. može se uočiti kako je vrijednost signifikantnosti koeficijenta značajna ($p < 0,05$) samo kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana* pri čemu je vrijednost koeficijenta B negativna što označava negativnu povezanost kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana* i log odds za spol ispitanika.

Iz tablice 4.34. vidimo da kod muških ispitanika postoji za 0,788 veća vjerojatnost da *smatraju da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana*, pod pretpostavkom da ostale promatrane vrijednosti prediktora ostanu nepromijenjene, u odnosu na ženske ispitanike.

Za ostale, varijable u istraživanju vrijednost signifikantnosti koeficijenta je veća od 0,05, što znači da regresija nije statistički značajna.

Tablica 4.33. Unakrsna tablica za odgovore ispitanika na pitanje smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana i varijable - spol

		Spol		Ukupno
		Ž	M	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana	Potpuno se slažem	97	63	160
	Uglavnom se slažem	33	27	60
	Niti se slažem niti se ne slažem	32	30	62
	Uglavnom se ne slažem	13	3	16
	Uopće se ne slažem	23	4	27
Ukupno		198	127	325

Tablica 4.34. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable spol (usporedba za cjelokupni uzorak)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom (P1)	-0,240	0,156	2,367	1	0,124	0,786
Smatram da je pobačaj zločin (P2)	0,240	0,148	2,631	1	0,105	1,272
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen (P3)	0,024	0,121	0,040	1	0,841	1,024
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/osobe loše (P4)	0,090	0,107	0,703	1	0,402	1,094
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana (P5)	-0,238	0,118	4,034	1	0,045	0,788
Konstanta	-0,240	0,711	0,113	1	0,736	0,787

$$\log(\text{ods}) = -0,240 - 0,240 * p_1 + 0,240 * P_2 + 0,024 * P_3 + 0,090 * P_4 - 0,238 * P_5$$

Tablica 4.35. je unakrsna tablica za pitanje smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen s obzirom na to imaju li ispitanici djece ili nemaju.

Na temelju provedene logičke regresije, na tablici 4.36. prikazana je jednadžba regresije, iz prikazane tablice može se uočiti kako je vrijednost signifikantnosti koeficijenta značajna ($p < 0,05$) samo kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen* pri čemu je

vrijednost koeficijenta B negativna što označava negativnu povezanost kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen* i log odds za to imaju li ispitanici djece.

Iz tablice 4.36. vidimo da kod ispitanika koji imaju djecu postoji za 0,602 veća vjerojatnost da *smatraju da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen*, pod pretpostavkom da ostale promatrane vrijednosti prediktora ostanu nepromijenjene, u odnosu na ispitanike koji nemaju djece.

Za ostale, varijable u istraživanju vrijednost signifikantnosti koeficijenta je veća od 0,05, što znači da regresija nije statistički značajna.

Tablica 4.35. Unakrsna tablica za odgovore ispitanika na pitanje *smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen* i varijable – imate li djece

		Imate li djece		Ukupno
		Da	Ne	
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen	Potpuno se slažem	28	77	105
	Uglavnom se slažem	15	70	85
	Niti se slažem niti se ne slažem	12	74	86
	Uglavnom se ne slažem	2	20	22
	Uopće se ne slažem	3	24	27
Ukupno		60	265	325

Tablica 4.36. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable imaju li ispitanici djece (usporedba za cjelokupni uzorak)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom (P1)	0,140	0,184	,577	1	0,447	1,150
Smatram da je pobačaj zločin (P2)	-0,245	0,177	1,930	1	0,165	0,782
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen (P3)	-0,507	0,161	9,964	1	0,002	0,602
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše (P4)	0,158	0,133	1,410	1	0,235	1,172
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana (P5)	0,016	0,147	,012	1	0,914	1,016
Konstanta	-0,657	0,908	,523	1	0,469	0,519

$$\log(\text{ods}) = -0,657 + 0,140 * p1 - 0,245 * P2 - 0,507 * P3 + 0,158 * P4 + 0,016 * P5$$

Nadalje, vrijednost regresijskih koeficijenta za *mjesto stanovanja (kod svih ispitanika), spol kod studenata sestrinstva, imaju li djece kod studenata sestrinstva i mjesta stanovanja kod studenata sestrinstva* u svim je slučajevima veća od 0,05 odnosno nije značajna, stoga regresijske jednadžbe nećemo zasebno raspisivati niti tumačiti koeficijente (Tablica 4.37., 4.38., 4.39., 4.40.)

Tablica 4.37. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable mjesto stanovanja (usporedba za cjelokupni uzorak)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom	0,086	0,152	0,324	1	0,569	1,090
Smatram da je pobačaj zločin	-0,070	0,146	0,232	1	0,630	0,932
Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen	-0,185	0,119	2,416	1	0,120	0,831
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše	-0,113	0,108	1,092	1	0,296	0,894
Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana	0,097	0,114	0,724	1	0,395	1,102
Konstanta	1,023	0,706	2,100	1	0,147	2,781

Tablica 4.38. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable spol (usporedba samo za studente sestrinstva)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja	-0,148	0,174	0,722	1	0,396	0,863
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj	0,041	0,165	0,063	1	0,801	1,042
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga	0,174	0,147	1,399	1	0,237	1,191
Konstanta	-1,597	0,786	4,126	1	0,042	0,202

Tablica 4.39. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable imaju li ispitanici djece (usporedba samo za studente sestrinstva)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja	0,009	0,158	0,003	1	0,954	1,009
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj	-0,275	0,153	3,214	1	0,073	0,760
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga	-0,053	0,135	0,156	1	0,693	0,948
Konstanta	-0,266	0,699	0,145	1	0,704	0,766

Tablica 4.40. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable mjesto stanovanja (usporedba samo za studente sestrinstva)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja	-0,061	0,140	0,188	1	0,664	0,941
Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj	-0,075	0,131	0,323	1	0,570	0,928
Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga	0,068	0,122	0,311	1	0,577	1,070
Konstanta	0,748	0,636	1,383	1	0,240	2,112

Zaključno, može se konstatirati kako su logičkom regresijom uočene povezanosti samo u slučaju kad su svi promatrani ispitanici uključeni u uzorak, analiza zasebno samo za studente sestrinstva nije pokazala značajne uvjetovanosti.

Uočena je pozitivna povezanost za pitanje *smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom* i log odds za *promatrani studij*, zatim postoji negativna povezanost kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana* i log odds za spol ispitanika, te je uočena negativna povezanost kod pitanja *smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus oštećen* i log odds za to imaju li ispitanici djece.

5. RASPRAVA

Namjerni prekid trudnoće nije uvijek povezan sa neplaniranom trudnoćom. Razlozi zbog kojih se žene odlučuju za pobačaj je mnogo. Ponekad je to financijska situacija, školovanje koje je još u toku, muškarac s kojim su ostale trudne, a ne vide ga kao oca svoga djeteta, teška obiteljska situacija tj. neodobravanje trudnoće od strane obitelji. Stajališta o dopustivosti pobačaja i pravu žena na izbor zadržavanja trudnoće su različiti. Pobačaj je oduvijek bio kontroverzna tema o kojoj su se vodile žestoke rasprave. S jedne strane se sudara izjava da svako biće ima pravo na život, a s druge strane se nalazi pravo žene na izbor. S jedne strane se nalaze protivnici pobačaja čiji je glavni argument da je dijete u majčinoj utrobi živo biće te da ima potpuno pravo na život. Smatraju da život započinje začećem te da time i dijete dobiva sva prava tada. Ovaj stav većinom zastupaju tradicionalne religijske organizacije. S druge strane su protivnici bilo kakvih zabrana i oni zagovaraju prava žene smatrajući da dijete dobiva svoja prava tek rođenjem. Nitko nema točan odgovor kada počinje i kada se postaje osobom. Tu odgovori variraju od osobnog mišljenja, vjerskih uvjerenja, kulturi, znanosti. Jedna od Crkvi kao što je Katolička smatra da je pobačaj grijeh i da ne treba biti dopustiv. Oni se oslanjaju na Deset Božjih zapovjedi u kojima je i zapovijed : „Ne ubij!“. Prema tome smatraju da ako žena abortira prekršila je ovu zapovijed. Znanost smatra da život počinje začećem to jest spajanjem muške i ženske spolne stanice. Stajališta su se kroz povijest mijenjala i mijenjat će se. Stavovi o namjernom prekidu trudnoće su individualni i ovise o različitim čimbenicima. Medicinska sestra bi trebala svoje osobne stavove o pobačaju ostaviti po strani, a ukoliko to ne može pozvati se na priziv savjesti. Ženi koja se odluči za prekid trudnoće treba pružiti podršku, smiriti ju, te joj omogućiti da što brže i bezbolnije prođe kroz to razdoblje.

Prema rezultatima istraživanja pod nazivom „Pobačaj kao bioetički izazov“ provedenog u Hrvatskoj 2004. godine na reprezentativnom uzorku odrasle populacije od 2200 ispitanika 52,8% ispitanika se ne slaže da pobačaj treba zabraniti zakonom, 30,0% se slaže dok 17,3% nije niti za jedno niti za drugo (24). Istraživanje provedeno također u Hrvatskoj pod nazivom „Pobačaj i mentalitet u društvu“ u kojemu se 37,2% se uopće ne slaže da pobačaj treba zabraniti zakonom, 18,0% se uglavnom ne slaže, 8,6% se uglavnom slaže, a 16,2% se potpuno slaže da pobačaj treba zabraniti zakonom dok 18,4% ne zastupa niti jedno mišljenje (25). Prema istraživanju „Knowledge and attitudes towards abortion among medical students at the University of Buenos Aires in Argetina“ 89,0% studenata završnih godina odgovorilo je da pobačaj treba biti legalan uvijek ili u određenim situacijama, a 69,8% studenata prvih godina je odgovorilo na isti način (26). Prema istraživanju pod nazivom „Turkish nursing students`s

attitudes towards voluntary induced abortion“ provedenog u Turskoj na studentima sestrinstva 61,7% se uglavnom ili potpuno ne slaže da arteficialni pobačaj treba biti zabranjen u Turskoj dok 17,3% studenata se potpuno ili uglavnom slaže da pobačaj treba zabraniti u Turskoj (27).

Rezultati ovog istraživanja pokazuju da 13,5% studenata se potpuno slaže a 14,5% uglavnom slaže da pobačaj treba zabraniti zakonom. S ovom tvrdnjom se uopće ne slaže 18,2% ispitanika, a uglavnom se ne slaže 28,3% ispitanika a 25,5% nema jasno definirano mišljenje. Možemo uočiti kako se stajališta mijenjaju ovisno o kulturi, dobi ispitanika.

Prema istraživanju pod nazivom „Revitalizacija religije i stavovi o pobačaju“ koje je također provedeno u Hrvatskoj potpuno se slaže više od pola točnije 54,7% ispitanika da pobačaj treba dopustiti kod teškog oštećenja fetusa, a uglavnom se slaže 19,0% ispitanika dok se uopće ne slaže 7,7%, a uglavnom ne slaže 3,2% ispitanika. Od ukupnog broja ispitanika 15,5 % nema konkretno mišljenje o navedenoj tvrdnji (28). Prema istraživanju “Knowledge and attitudes towards abortion among medical students at University of Buenos Aires in Argentina“ više od 70,0% studenata završnih godina i oko 35,0% studenata prvih godina smatra da pobačaj ne treba biti kažnjiv ukoliko fetus ima određene malformacije (26). Prema istraživanju u Turskoj provedenom na studentima sestrinstva 25,1% studenata se uglavnom ili potpuno ne slaže da pobačaj bi trebalo napraviti ukoliko je fetusu dijagnosticirano mentalno ili fizičko oštećenje, dok se 39,2% potpuno ili uglavnom slaže da pobačaj treba učiniti ukoliko je fetusu dijagnosticirano mentalno ili fizičko oštećenje, a 35,7% nema jasan stav tj. niti se slaže niti ne slaže sa navedenom tvrdnjom (27).

Ovim istraživanjem utvrđeno je da se 32,3% studenata potpuno slaže, a uglavnom slaže 26,2% ispitanika da treba dopustiti pobačaj ukoliko je fetus oštećen 6,8 % studenata se uglavnom se ne slaže, a uopće se ne slaže 8,3% studenata da pobačaj treba dopustiti ukoliko je fetus oštećen dok se 26,5% studenata izjasnilo da nema jasan stav o tome. Možemo uočiti kako neovisno o istraživanju većinom više od pola ispitanika se slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko je fetusu dijagnosticirana određena malformacija.

Prema navedenom istraživanju pod nazivom „Pobačaj kao bioetički izazov“ 39,7% ispitanika smatra da pobačaj treba dopustiti ukoliko žena nije udana dok 34,2% se s time ne slaže, a 26,2% nema jasno definirano mišljenje o toj tvrdnji (24). Prema istraživanju „Spolnost-odnos prema seksualnom ponašanju“ provedenog u Hrvatskoj 57,4% ispitanika odobrava pobačaj ukoliko žena nije udana dok 30,2 % ne odobrava pobačaj u takvoj situaciji (29). Prema istraživanju provedenom u Turskoj na studentima sestrinstva 56,5% studenata se uglavnom ili potpuno ne slaže da arteficialni pobačaj treba biti legalan za neudane žene koju su imale neželjenu trudnoću dok se 19,3% studenata sestrinstva uglavnom ili potpuno slaže sa navedenom

tvrdnjom, a 23,9% studenata nema jasan stav na navedenu tvrdnju (27).

U ovom istraživanju potpuno ili uglavnom se slaže 31,7% studenata, a 43,1% se uglavnom ili uopće ne slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko žena nije udana, a želi pobačiti dok 25,2% studenata nema jasan stav. U ovoj usporedbi možemo uočiti kako studenti Veleučilišta u Bjelovaru i studenti iz Turske većinom zalažu stav da pobačaj ne treba dopustiti ukoliko žena nije udana, a želi pobačiti dok u ostala dva navedena istraživanja prevladava stav da pobačaj treba dopustiti u takvoj situaciji.

Prema navedenom istraživanju „Revitalizacija religije i stavovi o pobačaju“ 27,9% ispitanika se uopće ne slaže, a 8,9% ispitanika se uglavnom ne slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko bračni par ne želi više djece, dok 12,4% se uglavnom slaže, a 27,0% potpuno slaže da treba dopustiti. 23,8% ispitanika se izjasnilo da se niti slaže niti ne slaže (28). Prema istraživanju „Spolnost - odnos prema seksualnom ponašanju“ 53,1% ispitanika odobrava pobačaj, a 36,0% ne odobrava pobačaj ukoliko vjenčani par ne želi više djece (29).

Studenti u ovom istraživanju su se izjasnili na ovaj način: potpuno se slaže 16,9%, 10,0% se uglavnom slaže, 15,7% se uglavnom ne slaže, 34,8% se uopće ne slaže dok 21,8% se niti slaže niti ne slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko bračni par ne želi više djece. Usporedimo li ovo istraživanja i istraživanje „Spolnost – odnos prema seksualnom ponašanju“ možemo uočiti kako u navedenom istraživanju većina ispitanika je da pobačaj treba biti odobren u situaciji kada bračni par ne želi više djece, dok kod istraživanja provedenog na Veleučilištu u Bjelovaru više studenata se s time ne slaže.

U spomenutom istraživanju „Spolnost – odnos prema seksualnom ponašanju“ 26,1% uopće se ne slaže, 9,2% uglavnom se ne slaže, 14,6% uglavnom se slaže, a 27,6% potpuno se slaže dok 22,5% se niti slaže niti ne slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje obitelji loše (26).

U istraživanju „Revitalizacija religije i stavovi o pobačaju“ ustanovljeno je da se 18,8% studenata potpuno slaže, 13,8% uglavnom slaže, 15,1% uglavnom ne slaže, 28,0% uopće ne slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše dok 24,3% se niti slaže niti ne slaže (28).

Prema istraživanju „Pobačaj i mentalitet u društvu“ 32,2% ispitanika se većinom ne slaže, 47,5% se većinom slaže a 19,3% nema jasno izražen stav da li jedino žena koja ostane trudna ima pravo odlučivati o pobačaju (25). Prema istraživanju provedenom u Turskoj na studentima sestrinstva 57,4% studenata se uglavnom ili potpuno ne slaže da je odluka o namjernom prekidu trudnoće prirodno pravo svake žene, a 21,9% studenata se s time uglavnom ili potpuno slaže dok 20,7% studenata nema jasan stav na navedenu tvrdnju (27).

U ovom istraživanju potpuno se slaže 42,5%, uglavnom se slaže 14,2%, uglavnom se ne slaže 10,2%, a uopće se ne slaže 14,5% studenata da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete ili neće dok 18,8% ispitanika nema jasan stav. U ovom istraživanju, istraživanju „Spolnost – odnos prema seksualnom ponašanju“ i istraživanju „Pobačaj i mentalitet u društvu“ prevladavaju stavovi da pobačaj je na odluci žene, dok u ostalim istraživanjima je suprotna situacija. Prema istraživanju „Knowledge and attitudes towards abortion among medical students at University of Buenos Aires in Argentina“ više od 70,0% studenata završnih godina i više od 40% studenata prvih godina smatra da pobačaj ne treba biti kažnjiv ukoliko je majčin život u opasnosti (26).

Studenti Veleučilišta u Bjelovaru 42,4% se potpuno ili uglavnom ne slažu da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene, a 28,9% se slaže da ga treba zabraniti jer ugrožava život žene dok 28,6% se niti slaže niti ne slaže što znači da nemaju jasan stav o navedenoj tvrdnji. Prema provedenom istraživanju i istraživanju u Argentini možemo uočiti da prevladavaju stavovi studenata da pobačaj treba dopustiti ukoliko trudnoća opasna za majku.

Prema navedenom istraživanju „Pobačaj kao bioetički izazov“ 29,8% ispitanika smatra da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda, dok 52,2% se s time ne slaže, a 18,1% nema jasan stav na tu tvrdnju (24). Prema istraživanju „Revitalizacija religije i stavovi o pobačaju“ 52,2% ispitanika se uopće ili potpuno ne slaže, 29,8% se potpuno ili uglavnom slaže da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda dok 18,1% nema jasan stav (28).

U ovom istraživanju 37,8% studenata se uglavnom ili uopće ne slaže, 25,5% potpuno ili uglavnom slaže da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda dok 36,6% nema jasan stav. Ako usporedimo ovo istraživanje i navedena dva istraživanja možemo primjetiti da u svakom istraživanju više je onih ispitanika koji ne smatraju da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda.

Prema jednom zanimljivom istraživanju pod nazivom „Attitudes and intentions regarding abortion provision among medical school student in South Africa“ koje se odvijalo na studentima medicine u Južnoafričkoj Republici više od pola točnije 51,0% studenata izjavljuje da kada završe fakultet odbili bi izvođenje pobačaja. Svega 23,0% se izjašnjava da će izvoditi legalne pobačaje (30).

U ovom istraživanju se 43,9% studenata sestrištva izjasnilo da se u potpunosti ili uglavnom ne slažu da ne bi imali problema prilikom asistiranja doktoru prilikom pobačaja, a 33,2% da se uglavnom ili potpuno slažu da bi bez problema asistiralo doktoru kod izvođenja pobačaja. Prema ovom i navedenom istraživanju možemo primjetiti da većina budućih zdravstvenih radnika bi odbila sudjelovati pri izvođenju pobačaja.

U navedenom istraživanju na studentima medicine u Južnoafričkoj Republici 70,0% se izjasnilo da bi savjetovalo pobačaj pacijentici u određenim situacijama, a 11,0% da to ne bi nikada učinilo. 23,0% studenata se izjasnilo da ukoliko iz određenih osobnih razloga ne bi mogli izvesti pobačaj uputili bi pacijenticu negdje drugdje gdje može učiniti abortus, a 51,0% se izjasnilo da to ne bi uradilo (30).

U ovom istraživanju 40,5% studenata sestrinstva se izjasnilo da se u potpunosti ili uglavnom slaže sa tvrdnjom da nikada ni u kojoj situaciji ne bi savjetovali pobačaj pacijentici, dok 35,7% se izjasnilo da se uglavnom ili potpuno ne slažu sa navedenom tvrdnjom što znači da bi pacijentici savjetovali pobačaj u određenim situacijama. Studenti sestrinstva Veleučilišta u Bjelovaru su se izjasnili sa 45,3% da se uglavnom ili potpuno slažu da bi savjetovali pacijentici gdje da najsigurnije odu napraviti pobačaj dok se 34,5% studenata izjasnilo da se potpuno ili uglavnom ne slažu sa navedenom tvrdnjom što znači da ne uputili pacijenticu gdje može napraviti pobačaj.

Također prema istraživanju u Južnoafričkoj Republici koje se provelo na studentima medicine 58,0% studenata se izjasnilo da ne bi pokušali odgovoriti svoje kolege da sudjeluju pri izvođenju pobačaja, a 17,0% bi pokušalo odgovoriti svoje kolego, dok 24,0% nema jasan stav što bi napravili (30).

Studenti sestrinstva Veleučilišta u Bjelovaru su se u postotku od 45,2% izjasnili da se u potpunosti ili uglavnom ne slažu da bi pokušali odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da sudjeluju pri izvođenju pobačaja, dok 25,0% se izjasnilo da se u potpunosti ili uglavnom slažu sa navedenom tvrdnjom što znači da bi pokušali odgovoriti svoje kolege da asistiraju doktoru prilikom pobačaja ili izvode pobačaje. 29,7% se izjasnilo da se niti slaže niti ne slaže sa navedenom tvrdnjom što znači da nisu sigurni što bi napravili u toj situaciji. Možemo uočiti da i u jednom i u drugom istraživanju veći dio je onih studenata koji ne bi pokušavali odgovoriti svoje radne kolege da sudjeluju pri izvođenju pobačaja.

Prema istraživanju „ Knowledge and attitudes towards abortion among medical students at the University of Buenos Aires in Argetina“ više od 70,0% studenta završnih godina i više od 50,0 % studenata prvih godina se izjasnilo da pobačaj ne treba biti kažnjiv ukoliko je žena silovana (26). Prema istraživanju provedenom u Turskoj na studentima sestrinstva 61,3% studenata se potpuno ili uglavnom ne slaže da trudnoću začetu silovanjem treba prekinuti arteficialnim pobačajem, dok se 10,9% studenata s time slaže, a 27,8 nema jasan stav (27). U ovom istraživanju 67,7% studenata Veleučilišta u Bjelovaru se izjasnilo da se potpuno ili uglavnom slažu da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana, a svega 13,2% se izjasnilo da se potpuno ili uglavnom ne lažu da ga treba dopustiti ukoliko je žena silovana. 19,1%

studenata se niti slaže niti ne slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana. Prema istraživanju pod nazivom „Turkish nursing students`s attitudes towards voluntary induced abortion“ 53,4% studenata se uglavnom ili potpuno ne slaže da ukoliko je do trudnoće došlo zbog incesta trudnoću treba prekinuti arteficialnim pobačajem, dok se 14,5% studenata uglavnom ili potpuno slaže s navedenom tvrdnjom, a 32,1% studenata nema jasan stav na navedenu tvrdnju (27).

U ovom istraživanju 68,6% studenata Veleučilišta u Bjelovaru se uglavnom ili potpuno slaže da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta, a 12,3% studenata se uglavnom ili potpuno ne slaže sa navedenom tvrdnjom dok 19,1% studenata nema jasan stav na navedenu tvrdnju.

U ovom istraživanju je dokazano kako se žene većinom ne slažu da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana, dok muškarci nemaju jasan stav. Žene se također uopće ne slažu da pobačaj treba dopustiti ukoliko žena nije udana, a želi pobaciti dok muškarci smatraju da pobačaj uglavnom treba dopustiti u takvoj situaciji. Mlađi ispitanici se većinom ne slažu da pobačaj treba dopustiti ukoliko je fetus oštećen dok oni stariji smatraju da u toj situaciji pobačaj treba dopustiti. Isto tako mlađi ispitanici smatraju da se pobačaj smije regulirati zakonom, a stariji ispitanici se s time ne slažu. Ispitanici stariji od 26 godina se uglavnom slažu da žena sama treba odlučiti hoće li pobaciti, dok oni mlađi se s time nikako ne slažu. Ispitanici iz grada podržavaju slobodu izbora, dok ispitanici iz grada su za zabranu pobačaja. Ispitanici sa sela se slažu da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene, dok iz grada se uopće ne slažu. Ispitanici sa sela i iz grada se slažu većinom da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti te da ga treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para loše. Studenti sestrištva se ne slažu da pobačaj treba dopustiti ukoliko žena nije udana, a želi pobaciti, dok se studenti računarstva s time slažu, a studenti mehatronike nemaju jasan stav. S obzirom na stručnu spremu majke dokazano je da ispitanici čija majka je završila osnovu i višu školu nemaju jasan stav, srednju se uglavnom a visoku uopće se ne slažu da je pobačaj zločin. Ispitanici čija je majka završila osnovnu, višu ili visoku školu se uglavnom slažu da pobačaj treba dopustiti ukoliko bračni par ne želi više djece, a uopće se ne slažu čije su majke završile srednju školu. Ispitanici koji imaju djecu se slažu da žena treba sama odlučiti hoće li zadržati dijete, dok oni koji nemaju djecu nemaju jasan stav. Oni ispitanici koji imaju djecu smatraju da pobačaji ugrožavaju demografski opstanak naroda. Većina ispitanika se sela nikad ne bi savjetovala pobačaj pacijentici, dok bi to ispitanici iz grada u određenoj situaciji učinili. Studenti sa sela su svoj stav prema zabrani pobačaja potvrdili time što bi pokušali odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da sudjeluje pri izvođenju pobačaja, dok studenti iz grada to ne bi učinili.

Logističkom regresijom dokazano da kod ispitanika koji ne studiraju stručni studij sestrištva

postoji 1,499 veća vjerojatnost da smatraju da pobačaj treba zabraniti zakonom za razliku od studenata sestrinstva. Neobično je kako kod muškaraca postoji 0,788 veća vjerojatnost da zastupaju stav da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana za razliku od žena. Shvatljivo je da kod ispitanika koji imaju djecu postoji za 0,602 veća vjerojatnost da smatraju pobačaj treba dopustiti ukoliko je fetus oštećen.

6. ZAKLJUČAK

Nakon provedenog istraživanja možemo zaključiti kako postoje razlike u stavovima i razmišljanjima muškaraca i žena, ispitanika sa sela i grada, ispitanika koji imaju djece i onih koji nemaju. Također postoje i razlike ovisno o stručnom studiju i dobi ispitanika. Utvrdili smo da postoje i razlike između ispitanika s obzirom na stručnu spremu majke, ali ne i s obzirom na stručnu spremu oca. Uočili smo kako osobe zrelije životne dobi smatraju da pobačaj ne smije biti reguliran zakonom, dok oni mlađi ispitanici se s time ne slažu. Neobično je kako žene smatraju da se pobačaj ne treba dopustiti u situaciji kada je žena silovana te time možemo vidjeti kako su u toj situaciji više na strani nerođenog djeteta unatoč lošoj situaciji pod kojim je dijete začeto. Dokazano je i logističkom regresijom da su muškarci više za to da treba dopustiti pobačaj ukoliko je žena silovana. Osobe mlađe od 25 godina većinom ne odobravaju pobačaj ako je fetus oštećen, dok osobe starije od 31 godinu smatraju da treba dopustiti to možemo povezati s tim da osobe starije od 31 godinu imaju djecu te iz nekog iskustva znaju koliko je teško imati bolesno dijete. To smo mogli zaključiti i preko logističke regresije u kojoj je dokazano da kod ispitanika koji imaju djecu postoji veća vjerojatnost da su da se pobačaj dopusti ukoliko je fetus oštećen. Također ovim istraživanjem smo dokazali kako su ljudi iz grada otvoreniji prema tome da pobačaj bude dopustiv u različitim situacijama dok ljudi sa sela se s tim baš i ne slažu. To smo mogli zaključiti jer smatraju da pobačaj treba zabraniti zakonom dok ispitanici sa sela nisu sigurni treba li ili ne treba. Ispitanici iz grada ne smatraju da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene. Također ovim istraživanjem je dokazano da postoji veća vjerojatnost da studenti mehatronike i računarstva smatraju da pobačaj treba zabraniti zakonom za razliku od studenata sestrinstva. Zanimljivo je kako studenti sestrinstva mlađi od 25 godina ne bi asistirali doktoru kod pobačaja, dok oni stariji od 25 godina nemaju jasan stav da li bi to mogli. Studenti sestrinstva sa sela nikad ne bi savjetovali pobačaj pacijentici i pokušali bi odgovoriti drugo zdravstveno osoblje da sudjeluje pri izvođenju pobačaja, dok studenti iz grada imaju potpuno suprotan stav.

Iz ovoga proizlazi da postoje različiti stavovi i mišljenja o pobačaju te se razlikuju od osobe do osobe. Sve dok je pobačaj legalan u Republici Hrvatskoj pobačaja će i biti. Uvijek će biti i protivnika i zagovornika dopustivosti pobačaja.

Prvostupnik sestrinstva u situaciji kada mu dođe žena koja želi pobaciti mora biti profesionalan. Svoje osobne stavove i mišljenja u toj situaciji moramo ostaviti po strani, a ako to i ne možemo uvijek se možemo pozvati na priziv savjesti. Ženi trebamo pružiti podršku te joj olakšati da kroz taj proces i razdoblje nakon toga prođe što bezbolnije i lakše jer vjerojatno ako se odlučila za

pobačaj imala je važan razlog.

7. LITERATURA

1. Škrablin S. Spontani i habitualni pobačaji. U: Đelmiš J, Orešković S, i sur., ur. Fetalna medicina i opstetricija. Zagreb: Medicinska naklada; 2014; 285-291.
2. Škrablin-Kučić S, Kuvačić I. Spontani i ponavljani pobačaj. U: Šimunić V, i sur., ur. Ginekologija. Zagreb: Naklada Ljevak; 2001; 177-182.
3. Masters WH, Johnson VE, Kolodny RC. Ljudska seksualnost. Jastrebarsko: Naklada Slap; 2006.
4. Kuvačić I, Kurjak A, Đelmiš J. i suradnici. Porodništvo. Zagreb: Medicinska naklada; 2009.
5. Padovan I. Medicinski leksikon. Leksikografski zavod Miroslav Krleža [Online]. 2014. Dostupno na: <http://medicinski.lzmk.hr/> (24.5.2018)
6. Bullough VL, Bullough B. Seksualni stavovi: mitovi i činjenice. Zagreb: Naklada Ljevak; 2011.
7. Bačović V. Kina – politika jednog djeteta. [Online]. 2018. Dostupno na: <http://she.hr/kina-politika-jednog-djeteta/> (27.6.2018)
8. Raduški D. U Indiji dnevno abortiraju 7000 ženskih fetusa. [Online]. 2012. Dostupno na: <https://www.nezavisne.com/zivot-stil/zivot/U-Indiji-dnevno-abortiraju-7000-zenskih-fetusa/150745> (27.6.2018)
9. Čorkalo I. Provjereno u Irskoj: Zemlja velikih suprotnosti, toliko slična Hrvatskoj, danas donosi povijesnu odluku. [Online]. 2018. Dostupno na: <https://dnevnik.hr/vijesti/svijet/provjereno-u-irskoj-uoci-referenduma-o-ukidanju-zabrane-pobacaja-zemlja-velikih-suprotnosti-u-ocekivanju-povijesne-odluke---518298.html> (28.6.2018)
10. Vox Feminae. Pravo na pobačaj u svijetu – Europa najliberalnija. [Online]. 2014. Dostupno na: <http://voxfeminae.net/vijestice-list/item/6457-pravo-na-pobacaj-u-svijetu-europa-najliberalnija> (27.6.2018)
11. Đelmiš J, Ivanišević M, Orešković S. Uzroci i liječenje habitualnoga pobačaja. Medix. 2017; 126:136-143.
12. Mamina maza. Trudnoća po tjednima. [Online]. 2018. Dostupno na: <https://maminamaza.com/trudnoca/trudnoca-po-tjednima/> (25.6.2018)

13. Deans A. Spontani pobačaj. U: Žitković D, ur. Vaša trudnoća. Zagreb: Veble commerce; 2009; 278-9.
14. Habek D. Ginekologija i porodništvo: Udžbenik za visoke zdravstvene studije. Zagreb: Medicinska naklada; 2013.
15. The pregnancy. Što znači prazno fetalno jaje. [Online]. 2018. Dostupno na: <https://thepregnancy.ru/bs/disease/which-means-an-empty-fetal-egg-fruitless-egg-without-embryo.html> (25.6.2018)
16. Leitch H, Kiss H. Asymptomatic bacterial vaginosis and intermediate flora as risk factors for adverse pregnancy outcome. Best Practice Research Clinical Obstetrics Gynaecology. 2007;21(3):375-90.
17. Đelmiš J. Dijabetes i trudnoća. U: Đelmiš J, Orešković S, ur. Fetalna medicina i opstetricija. Zagreb: Medicinska naklada; 2014; 401-415.
18. Saito S, Nakashima A, Shima T. Future directions of studies for recurrent miscarriage associated with immune etiologies. Journal of Reproductive Immunology. 2011;90(1):91-5.
19. Cafer U, Sredni B, Segal J, Kalechman Y. Suppressed cell-mediated immunity and monocyte and natural killer cell activity following allogeneic immunization of women with spontaneous recurrent abortion. Journal of Clinical Immunology. 1997;17(5):408-19.
20. Kuvačić I, Škrablin S, Kalafatić D. Rani spontani pobačaji- čimbenici rizika i uzroci. U: Šimunić I, ur. Humana reprodukcija, ginekološka endokrinologija, klimakterij i postmenopauza. Zagreb: Litograf; 1999; 155-161.
21. Medic – guide. Posljedice nakon vakuumske čišćenja. [Online]. 2018. Dostupno na: <https://medic-guide.ru/bs/stomach/consequences-after-vacuum-cleaning-general-indications-for-vacuum-aspiration.html> (25.6.2018)
22. Kreni zdravo. Dilatacija i kiretaža maternice – postupak, alternativa i oporavak. [Online]. 2017. Dostupno na: <https://www.krenizdravo.rtl.hr/zdravlje/dilatacija-i-kiretaza-maternice-postupak-alternativa-i-oporavak> (25.6.2018)
23. Mamaonica. Tablete za prekid trudnoće: kada i kako se uzimaju. [Online]. 2018. Dostupno na: <https://mamaonica.com/tablete-za-prekid-trudnoce-kada-i-kako-se-uzimaju/> (25.6.2018)

24. Cifrić I. Pobačaj kao bioetički izazov. *Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornog i sociokulturnog prostora*. 2008;45:247-268.
25. Baloban S, Črpić G. Pobačaj i mentalitet u društvu. *Bogoslovna smotra*. 1999;4:641-654.
26. Hovik H, Hestvik LK. Knowledge and attitudes towards abortion among medical students at the University of Buenos Aires, Argentina [Online]. 2014. Dostupno na: <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/41129/Knowledge-and-attitudes-towards-abortion-final-version.pdf?sequence=1> (7.6.2018)
27. Celal M, Khan A. Turkish nursing students' attitudes towards voluntary induced abortion. *Journal Pakistan Medical Association*. [Elektronički časopis]. 2018;68(3):410-416. Dostupno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29540876> (20.6.2018)
28. Goldberg G. Revitalizacija religije u sjeni naslijeđa liberalne zakonske regulative: stavovi o pobačaju. *Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornog i sociokulturnog prostora*. 2009;16(2):409-437.
29. Baloban S. Spolnost- odnos prema seksualnom ponašanju. *Bogoslovna smotra* [Elektronički časopis]. 2000;70(2):395-419. Dostupno na: file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/BS_2_2000_Baloban_Crpic.pdf (7.6.2018)
30. Wheeler SB, Zullig LL, Reeve BB, Buga GA, Morrioni C. Attitudes and intentions regarding abortion provision among Medical school student sin South Africa. *Internatonal perspectives on sexual and reproductive health* [Elektronički časopis]. 2012;38(3):154-163.
Dostupno na : <https://www.guttmacher.org/journals/ipsrh/2012/09/attitudes-and-intentions-regarding-abortion-provision-among-medical-school> (6.6.2018)

Korišteni programi za obradu podataka:

1. Microsoft Excel 2010[računalni program]. Washington: Microsoft Corp.; 2010.
2. SPSS inačica 21.0 [računalni program]. Chicago, IL: SPSS Inc.; 2016.

8. OZNAKE I KRATICE

B - vrijednost za logističku regresiju, koeficijenti jednadžbe predviđanja zavisne varijable nezavisnom varijablom

β-hCG - beta humani korionski gonadotropin

df - broj stupnjeva slobode

DNA - deoksiribonukleinska kiselina

Exp (B) – odds ratio prediktora

FISH – fluorescentna *in situ* hibridizacija

hCG - humani korionski gonadotropin

HLA – ljudski leukocitni antigeni

LH - luteinizirajući hormon

M - oznaka muškog spola

MS - Microsoft

n - broj ispitanika

OGTT - oralni test za toleranciju na glukozu

p - vjerojatnost da nul hipoteza bude točna

PCR - lančana reakcija polimerazom

SAD - Sjedinjene Američke Države

SD - standardna devijacija

S.E - standardna pogreška

Sig. - vrijednost signifikantnosti koeficijenta

SPSS - eng. Statistical Package for the Social Sciences, Program za statističku obradu podataka

tj. – to jest

UZV - ultrazvuk

Wald. - Waldova vrijednost hi-kvadrat testa

Ž - oznaka ženskog spola

χ^2 - hi-kvadrat

\bar{x} - aritmetička sredina

> - veće

3D - trodimenzionalni

9.SAŽETAK

Uvod:

U današnje vrijeme se sve više raspravlja o namjernom pobačaju. Najčešći razlozi zbog kojih se žene odluče na pobačaj su nespremnost za majčinstvo, loša financijska situacija, partner zahtjeva abortus, ne žele više djece ili je žena bila žrtvom silovanja ili incest.

Cilj istraživanja:

Cilj rada je ispitati stavove i znanja studenta sestrinstva, mehatronike, računarstva Veleučilišta o Bjelovaru o namjernom prekidu trudnoće.

Metode:

Istraživanje je provedeno osobno na Veleučilištu u Bjelovaru pomoću anonimne ankete. Anketa se sastojala od 32 pitanja koja su prvi deset socio-demografska, a zatim pitanja o stavovima o pobačaju. Od 27-32 pitanja odgovarali su samo studenti sestrinstva. Korištene su statističke metode: deskriptivne statistike, hi-kvadrat testa i logističke regresije.

Rezultati:

Rezultati su pokazali kako postoje statistički značajne razlike u stavovima ispitanika s obzirom na spol, dob, mjesto stanovanja, stručnu spremu majke, stručni studij i imaju li ispitanici djece za određena pitanja, ali da ne postoji uopće statistički značajna razlika s obzirom na stručnu spremu oca. Kod studenata koji ne studiraju stručni studij sestrinstvo postoji 1,449 veća vjerojatnost da smatraju da pobačaj treba zabraniti zakonom u odnosu na studente stručnog studija sestrinstva. Kod ispitanika koji imaju djecu postoji 0,602 veća vjerojatnost da smatraju da pobačaj treba dopustiti ukoliko je fetus oštećen za razliku od onih koji nemaju djecu. Kod muškaraca postoji 0,788 veća vjerojatnost da smatraju da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana za razliku od žena.

Zaključak:

Stavovi o namjernom prekidu trudnoće se razlikuju od osobe. Na stavove utječu različiti čimbenici- spol, dob, vjera, dob, mjesto stanovanja, osobna stajališta, imaju li osobe djece, stručna sprema majke ili oca.

Ključne riječi: spontani pobačaj, arteficialni abortus, čimbenici rizika, fetus, metode pobačaja

10. SUMMARY

Introduction:

Nowadays more and more deliberate abortion is being discussed. The most common reasons why women choose abortion are discomfort for motherhood, poor financial situation, partner demands abortion, no longer wanting children, or a woman who was a victim of rape or incest.

Aim:

The aim of the paper is to examine attitudes and knowledge of nursing students, mechatronics, and computer science students of the Bjelovar University of applied science about abortion.

Methods:

The research was conducted at Bjelovar University with anonymous questionnaire. Questionnaire was consisted of 32 questions of which the first 10 was sociodemographic and then followed questions about abortion attitudes. Of 27 – 32 question was only for students of nursing. Statistical methods which were used was: descriptive statistics, chi-square test and logistic regression.

Results:

The results showed that there are significant differences in attitudes about abortion considering to sex, age, place of residence, mother`s professional education, professional study, do respondents have children for certain questions but there is no statistically significant difference considering to father`s professional education. For students who are not studying nursing there is a 1,499 higher probability that they believe that abortion should be prohibited by law in relation to students of nursing. At respondents which have children is a 0,602 higher probability that they think that abortion should be allowed if the fetus is damaged in relation to respondents which no have children. At men is a 0,788 higher probability that they believe that abortion should be allowed if women is raped in relation to women.

Conclusion:

Attitudes about artificial abortion are individual. On the one hand, there are opponents of intentional abortion, on the other hand there are opponents of any prohibition, and they consider that a woman should decide on whether to keep a child or not.

Key words: spontaneous abortion, artificial abortion, risk factors, fetus, abortion methods

11. PRILOZI

ANKETNI UPITNIK

Za prikupljanje podataka o stavovima i razmišljanju studenata Veleučilišta u Bjelovaru o pobačaju

Anketa služi isključivo za prikupljanje podataka pri izradi završnog rada, te u potpunosti je anonimna. Unaprijed Vam zahvaljujem na izdvojenom vremenu i trudu.

Molim Vas da odgovorite na sljedeća pitanja tako da zaokružite slovo ispred odgovora za koji se odlučite.

OSOBNI PODACI

1. Spol: a) Ž b) M

2. Dob: _____

3. Mjesto stanovanja: a) grad b) selo

4. Studirate:

- a) Stručni studij sestrinstva
- b) Stručni studij mehatronike
- c) Stručni studij računarstva

5. Bračni status:

- a) Nisam u vezi
- b) Ne živim u zajednici s partnerom/partnericom
- c) Živim u zajednici s partnerom/partnericom
- d) Oženjen sam/udana sam
- e) Razveden/razvedena sam
- f) Udovac/udovica sam
- g) Drugo (ako želite, možete navesti Vaš bračni status) _____

6. Stručna sprema majke:

- a) Osnovna škola
- b) Srednja škola
- c) Viša škola
- d) Visoka škola

7. Stručna sprema oca:

- a) Osnovna škola
- b) Srednja škola
- c) Viša škola
- d) Visoka škola

8. Vjeroispovijest:

- a) Katolička
- b) Pravoslavna
- c) Islam
- d) Judaizam
- e) Ateist
- f) Agnostik
- g) Ostalo _____

9. Moj odnos prema religiji:

- a) Uvjereni/na sam vjernik/ vjernica i prihvaćam sve što moja vjera uči
- b) Religiozan/na sam premda ne prihvaćam sve što moja vjera uči
- c) Dosta razmišljam o tome, ali nisam na čistu vjerujem li ili ne
- d) Prema religiji sam ravnodušan/na
- e) Nisam religiozan/na iako nemam ništa protiv religije
- f) Nisam religiozan/na i protivnik/ca sam religije

10. Imate li djece:

- a) Da
- b) Ne

Molim Vas da odgovorite na sljedeća pitanja ako ste ženskog spola.

11. Jeste li ikada imali pobačaj? a) Da b) Ne

12. Vrsta pobačaja: a) Spontani b) Namjerni prekid trudnoće

Molim Vas navedite razlog ukoliko ste imali namjerni prekid trudnoće.

Molim Vas da odgovorite na sljedeće pitanja ako ste muškog spola.

13. Je li Vaša partnerica imala ikada pobačaj? a) Da b) Ne

14. Vrsta pobačaja: a) Spontani pobačaj b) Namjerni prekid trudnoće

Molim Vas navedite razlog ukoliko je Vaša partnerica imala namjerni prekid trudnoće.

RAZMIŠLJANJA

Sljedeća pitanja su niz tvrdnji. Zaokružite broj koji najbolje opisuje vaše mišljenje na napisanu tvrdnju. 1- potpuno se slažem, 2- uglavnom se slažem, 3- niti se slažem niti se ne slažem, 4- uglavnom se ne slažem, 5- uopće se ne slažem

	Potpuno se slažem	Uglavnom se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopće se ne slažem
15. Smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom	1	2	3	4	5
16. Smatram da pobačaj treba zabraniti jer ugrožava život žene	1	2	3	4	5
17. Smatram da je pobačaj zločin	1	2	3	4	5
18. Smatram da pobačaj treba dopustiti ako je fetus	1	2	3	4	5

oštećen					
19. Smatram da pobačaj treba dopustiti ako žena nije udana, a želi pobaciti	1	2	3	4	5
20. Smatram da pobačaj treba dopustiti ako bračni par ne želi više djece	1	2	3	4	5
21. Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je ekonomsko stanje bračnog para/ osobe loše	1	2	3	4	5
22. Smatram da se pobačaj ne smije regulirati zakonom	1	2	3	4	5
23. Smatram da žena sama treba odlučiti hoće li zadržati dijete	1	2	3	4	5
24. Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana	1	2	3	4	5
25. Smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je došlo do incesta	1	2	3	4	5
26. Smatram da pobačaj ugrožava demografski opstanak naroda	1	2	3	4	5

Molim Vas da sljedeći niz pitanja odgovore samo studenti sestrinstva!

Sljedeća pitanja su niz tvrdnji. Zaokružite broj koji najbolje opisuje vaše mišljenje na napisanu tvrdnju. 1- potpuno se slažem, 2- uglavnom se slažem, 3- niti se slažem niti se ne slažem, 4- uglavnom se ne slažem, 5- uopće se ne slažem

	Potpuno se slažem	Uglavnom se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopće se ne slažem
27. Kada završim studij sestrinstva bez problema bih asistirao/la doktoru kod izvođenja pobačaja	1	2	3	4	5
28. Uputio/la bih pacijenticu gdje da najsigurnije napravi pobačaj	1	2	3	4	5
29. Nikada ne bih pacijentici savjetovao/la pobačaj ni u kojoj situaciji	1	2	3	4	5
30. Nikad ne bih asistirao/la doktoru kod pobačaja	1	2	3	4	5
31. Ukoliko pacijentica zatraži pobačaj pokušao/la bih je odgovoriti od toga	1	2	3	4	5
32. Pokušao/la bih odgovoriti i drugo zdravstveno osoblje da ne sudjeluju pri induciranim pobačajima	1	2	3	4	5

Zahvaljujem Vam što se izdvojili svoje vrijeme i trud da riješite ovu anketu.

POPIS TABLICA U RADU

Tablica 4.1. Raspodjela ispitanika po spolu.....	19
Tablica 4.2. Raspodjela ispitanika po dobi.....	20
Tablica 4.3. Raspodjela ispitanika prema mjestu stanovanja.....	20
Tablica 4.4. Raspodjela ispitanika s obzirom na stručni studij.....	21
Tablica 4.5. Raspodjela ispitanika s obzirom na bračni status.....	21
Tablica 4.6. Raspodjela ispitanika s obzirom na stručnu spremu majke.....	22
Tablica 4.7. Raspodjela ispitanika s obzirom na stručnu spremu oca.....	23
Tablica 4.8. Raspodjela ispitanika s obzirom na vijeroispovjest.....	24
Tablica 4.9. Raspodjela ispitanika s obzirom na stav prema religiji.....	24
Tablica 4.10. Raspodjela ispitanika s obzirom na to imaju li djece.....	25
Tablica 4.11. Raspodjela ispitanica s obzirom na to jesu li imale pobačaj.....	25
Tablica 4.12. Raspodjela ispitanica s obzirom na vrstu pobačaja koju su imale.....	25
Tablica 4.13. Raspodjela ispitanika s obzirom na to da li im je partnerica imale pobačaj.....	26
Tablica 4.14. Raspodjela ispitanika s obzirom na vrstu pobačaja koju je imala njihova partnerica.....	26
Tablica 4.15. Deskriptivna statistika stavova o pobačaju (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	27
Tablica 4.16. Deskriptivna statistika stavova o pobačaju studenata sestrinstva (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32).....	29
Tablica 4.17. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na spol (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	31
Tablica 4.18. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na spol (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32).....	33
Tablica 4.19. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na dob ispitanika (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	35
Tablica 4.20. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na dob ispitanika (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32).....	37
Tablica 4.21. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na mjesto stanovanja (15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	39
Tablica 4.22. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na mjesto stanovanja (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32).....	41
Tablica 4.23. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom	

na stručni studij (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	43
Tablica 4.24. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu majke (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	45
Tablica 4.25. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu majke (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32).....	48
Tablica 4.26. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu oca (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	49
Tablica 4.27. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na stručnu spremu oca (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32).....	51
Tablica 4.28. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na to imaju li djece (pitanja: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).....	53
Tablica 4.29. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju s obzirom na to imaju li djece (pitanja: 27, 28, 29, 30, 31, 32).....	55
Tablica 4.30. Statistika hi-kvadrat testa za odgovore ispitanika o stavovima o pobačaju – najznačajniji rezultati.....	56
Tablica 4.31. Unakrsna tablica za odgovore ispitanika smatram da pobačaj treba zabraniti zakonom s obzirom na varijablu studij.....	58
Tablica 4.32. Regresijski model za pitanja (P1-P5) i promatrani studij (usporedba za cijeli uzorak).....	59
Tablica 4.33. Unakrsna tablica za odgovore ispitanika na pitanje smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je žena silovana s obzirom na varijablu spol.....	60
Tablica 4.34. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 - P5) i zavisne varijable spol (usporedba za cjelokupni uzorak).....	60
Tablica 4.35. Unakrsna tablica za odgovore ispitanika na pitanje smatram da pobačaj treba dopustiti ukoliko je fetus oštećen i varijable- imate li djece.....	61
Tablica 4.36. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable imaju li ispitanici djece (usporedba za cjelokupni uzorak).....	61
Tablica 4.37. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable mjesto stanovanja (usporedba za cijeli uzorak).....	62
Tablica 4.38. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable spol (usporedba samo za studente sestrinstva).....	62
Tablica 4.39. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable imaju li ispitanici djece (usporedba samo za ispitanike sestrinstva).....	63

Tablica 4.40. Regresijski model za promatrana pitanja (P1 – P5) i zavisne varijable mjesto stanovanja (usporedba samo za studente sestinstva).....	63
--	----

POPIS SLIKA U RADU

Slika 1.1. Fetus u različitim tjednima trudnoće.....	4
Slika 1.2. Ultrazvučna snimka anembrionalne trudnoće.....	6
Slika 1.3. Vakuum aspiracija ili sukcijska kiretaža.....	13
Slika 1.4. Kiretaža.....	14
Slika 1.5. Tableta mifepristone.....	16
Slika 4.1. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na spol.....	19
Slika 4.2. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na mjesto stanovanja.....	20
Slika 4.3. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na studij.....	21
Slika 4.4. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na stručnu spremu majke.....	22
Slika 4.5. Prikaz raspodjele ispitanika s obzirom na stručnu spremu oca.....	23

IZJAVA O AUTORSTVU ZAVRŠNOG RADA

Pod punom odgovornošću izjavljujem da sam ovaj rad izradio/la samostalno, poštujući načela akademske čestitosti, pravila struke te pravila i norme standardnog hrvatskog jezika. Rad je moje autorsko djelo i svi su preuzeti citati i parafraze u njemu primjereno označeni.

Mjesto i datum	Ime i prezime studenta/ice	Potpis studenta/ice
U Bjelovaru, <u>12.7.2018.</u>	VALENTINA ZEMAN	Valentina Zeman

Prema Odluci Veleučilišta u Bjelovaru, a u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, elektroničke inačice završnih radova studenata Veleučilišta u Bjelovaru bit će pohranjene i javno dostupne u internetskoj bazi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Ukoliko ste suglasni da tekst Vašeg završnog rada u cijelosti bude javno objavljen, molimo Vas da to potvrdite potpisom.

Suglasnost za objavljivanje elektroničke inačice završnog rada u javno dostupnom nacionalnom repozitoriju

VALENTINA ZEMAN

ime i prezime studenta/ice

Dajem suglasnost da se radi promicanja otvorenog i slobodnog pristupa znanju i informacijama cjeloviti tekst mojeg završnog rada pohrani u repozitorij Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i time učini javno dostupnim.

Svojim potpisom potvrđujem istovjetnost tiskane i elektroničke inačice završnog rada.

U Bjelovaru, 12.7.2018.

Valentina Zeman
potpis studenta/ice